

31299 వ్రతిదినమువ్రకటింవ(బడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 30-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ శ్రోధననామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ నవమి ౯.

No. 77
సంచిక 22

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది సంవత్సరము పీటి మాచి కొనిన మోనముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మూన్పును, వాయువుపోట్ల కాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బొంబుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. వ్రతియింట నుండదగినది.

మ ద రా సు వె న్ని ల్లు ప్రత్యేక సదుపాయములు-జూను నెలాఖరువరకు మాత్రమే

ఇప్పటి ధరలమీద 100 కి 5 చొప్పున తగ్గించడమైనది. చెన్నరాష్ట్రము, వైజామురాజ్యము, బొంబాయి రాష్ట్రములో బొంబాయివరకు
గల ఏపట్టణమునుండి అయినా 50 రూ. కు పైబడిన అర్డరుకు రైలుఖర్చులు మేమే భరింతుము.

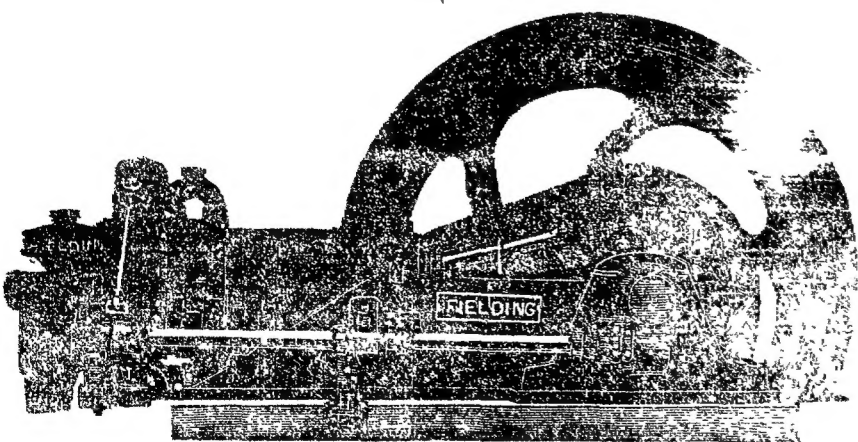
వ్యాపారస్థులకు మంచిలాభముగదా—తరుణము మించకుండగ అర్డరుపంపండి.

మ ద్రా సు వె న్ని లు ప్యా క్ట రి-మ ద్రా సు.

1964

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” పేటెంట్ శమిడిశల్
క్వీక్ స్టార్టింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చ్చుని సిటిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అలిసంతుష్టికకముగా పనిచేయును. కూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

పోల్ యెంజింటు

కలెఫోర్నియా
నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.
12, తంబుకొట్టివిధి, మదరాసు.

వెల్లింగ్ టన్ సిసీమా

27-6-25 శనివారమునుండి 3-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రదర్శనము గలదు.

పాటిస్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు
రూత్ ఇన్ ఆఫ్ రేంజి
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

నస్తుగుణదిపిక

అయిదవకూర్పు - మూలనాంశములంజేర్చి ముద్రించితిమి.
ఈ గ్రంథముయొక్క యుపయోగము నిల్వకును చెలిసియే
యొక్కది. ఇందు ఏమ ప్రవచనములు, మూలకములు, అహారపదార్థ
ములు, ఫలములు మొదలగు వానియొక్క సుగుణదుర్గుణములను
జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5.0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్సు,
రాజమండ్రి.

కర్ణాటక

వెల సీసా 1-కి రు. 0-6-0

ఈ గ్రంథమును వలన చెవిపోటు, చెవిసండ్లి చీముకార
లు, చెవిదిబ్బులు మొదలగునవి వెంటనే నయముగను. 5,6 బొట్ల
ను చెవిలోపోసిన బాధవెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనంధిపో, బొంబాయి - మదరాసు

తమాషాలు

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకము)

మొదటిపులు

ఒకడు:— ఎందుకు ఇంకా వాళ్ళకు పోదాము, నిస్తారా?

మరియొకడు:— నేను రాను, ఇంట్లోనే ఉంటాను. వాళ్ళాడుగు చిలుకల్లా వచ్చామంటుంది. వాళ్ళాడుగు నివంగివలె గొడవొస్తాడు. వాళ్ళార్యులను దేవతల మాడ్చుంటుంది. వాళ్ళంటాడును ఎటువంటి పనిచేయలేదు. వాళ్ళు చాలా దురుదాసులు. వాళ్ళు నన్ను కోరినట్టివారు. ఇంట్లో వున్న జంతుప్రదర్శనం చాలా, నియమం పెట్టినా అదే ఎందుకు?

చాకలి

యజమాని:— మేము యంత్రం తెప్పించాము. అదే బట్టలు ఉడుతున్నాయి. ఏదేనా ఇక ఉతికించుకోము.

చాకలి:— అయ్యో, మీరు తెప్పించిన యంత్రం నా మాదిరిగా కట్టుకుంటే చచ్చుతుందా అంది?

నలమ

భర్త:— నా కొక నలమ చెప్ప.

భార్య:— ఏమిటి?

భర్త:— కొత్తగావచ్చిన వంటపనిపిడి కోరినంత తీరం ఇస్తే, వంటకు కావలసిన సరకులు కొనడానికి మనకు డబ్బు ఏమిలుతుందా?

పిచ్చు

ఎచ్చవాడు తలకాయినీ గోడకు కొట్టుకుంటుంటే చూసి, బాటసారి యిట్లానెను.

బాటసారి:— నీవు చెప్పు తలకాయా?

ఎచ్చవాడు:— తలకాయే. గోడకు కొట్టేంత బాధ, తల బెనక్క తీరినప్పుడు పోయినా వుంటుంది.

ఉపన్యాసం

ఎల్లయ్య:— విందులో రామరావు జోడుగా మాట్లాడుతాడు, విన్నవా?

పుల్లయ్య:— నీ మాట్లాడుతాడు?

ఎల్లయ్య:— అక్కరలేనది ముందుగా తినండి. తనకు తెలియని పదాలన్నీ తిరిగి మాట్లాడండి. విడదలమకోసం వాండ్లకు ఉపన్యాసం యిస్తే.

చికి

కృష్ణయ్య:— ఇట్లునాది కావలసింది.

పిచ్చయ్య:— ఎట్లా?

కృష్ణయ్య:— అది అమృతానికి వచ్చింది. వాద్యం చెబ్బుతేకపోయిందిగాని, ఉన్నట్టుండి నాది అయ్యేదే!

కర్మగుణం

ప్రధానాధ్యక్షుడు:— అయ్యో, హాథవం అంతా చూస్తున్నారా? ప్రధానాధ్యక్షుడు వచ్చేటట్లు చేశాని, తమ హాథిపెట్టులు చూడండి. ఇప్పుడు మీరు చూడండి.

మరియొకడు:— మీరు భయపడవద్దు. అసలమయితే, నేను గొడుగుకొడుగుపెట్టానంటే.

అప్పుకొనిపోతారం

అప్పుకొనిపోతారం:— గొప్పగానీ ఉన్నానంటే దేరేమంది?

కృష్ణయ్య:— అప్పుకొనిపోతారం పోండి.

రామయ్య:— అక్కడ ఎప్పుడూ వినలేదు!

కృష్ణయ్య:— ప్రస్తుతం ఎంత యింకా గడియారం చూసి ఉన్నా? అప్పుకొనిపోతారం పోండి.

మృత్యు

మృత్యు:— నాకు నూరుమూడయ్యే కావలసివచ్చింది. నాయకుని పీఠం చూడండి ఉత్సాహం!

నాపయ్య:— నన్నుకొం పూర్వంగా ఉంది. కానీ, నూరు మూడయ్యే నా ప్రతిభ.

జూరక

ప్రధానాధ్యక్షుడు:— దేవుడున్నావా? జూరకలు ఉన్నాయి కాబట్టి!

వెన్నపట్నంపొరుగు:— అట్లా అంటే రేం?

ప్రధానాధ్యక్షుడు:— ఎక్కడచూసినా, ఉద్యోగస్థులకు రాతివిగ్రహాలు కట్టాడు. జూరకం ఉంచడానికి కామా?

లాభం లేదు

భార్య:— నీవెంతగానీ దిగ్గరిగా కేకలు పెట్టి భర్తను నీచు చేసు. పని చూసుకొంటున్నా. భర్త భయపడి ఇంట్లోకి వరు నెత్తెను.

భర్త:— ఎందుకు పిచ్చిచావు? ఏమిమనిగింది?

భార్య:— నంటిపిల్లవాడు కాలివేలు నోట్లో పెట్టుకున్నాడు. ఇంకా కొంచెము తొందరగానీ నీ కనిపించేది.

ఆచూకీ

ఒకడు:— నేను నాల్గవంతు సంతకాల క్రిందట పోట్టుకొన్న బంగారపు గడియారం నీవు ఎరుగుచువుగదా?

రెండోవాడు:— ఎరుగుదును. దొరికిందా ఏమి?

ఒకడు:— ఆచూకీ దొరికింది.

రెండోవాడు:— ఎట్లా?

ఒకడు:— నేను వెనకలోడుకొన్నానంటే నీవు కనిపించింది.

రెండోవాడు:— అందులో గడియారం ఉన్నదా?

ఒకడు:— గడియారం లేదుగాని, బారిపోయిన రంగ్రం మాత్రం కనిపించింది.

అప్పలు

అప్పిచ్చినవాడు:— నాకు కొంతసామ్యమునా ఇయ్యండి.

నేను నిన్న ఉత్తరంనూడా వ్రాసాను.

బాకీదారుడు:— అట్లాగే సారసులు తీయండి.

అప్పిచ్చినవాడు:— అన్నీ తీసాను, సామ్యం కనిపించలేదు.

బాకీదారుడు:— కిందిసారులు తీయండి. అందులో మీతోపాటు ఇంకా నలభై మంది పంపించిన బిల్లులున్నవి. మీ బిల్లునూడా దానిలో పెట్టి, వెళ్లిపోండి.

అబద్ధం

అనత్యానికి ముద్దు ప్రసాదికెక్కెను. మేజిస్ట్రేటుగారికి వాని చర్యలు చాలకాలంనుంచి తెలిసివున్నవే.

ముద్దు:— నేను నేరంచేశానండి. విచారణ అక్కరలేదు. శిక్ష చెప్పండి.

మేజిస్ట్రేటు (అత్యర్థంతో):— ఎప్పుడులేనిది, ఈమారు నేరం ఒప్పుకున్నావు. అయినా శిక్షించడానికి పూర్వం, సాక్ష్యముతో విచారించాలి. నీమాటలు ఆ న మా నం గా ఉన్నాయి.

నిజం

స్టేషను:— నీవు బండిలోలుతావా?

సాక్షి:— తోలవండి.

స్టేషను:— నిజంచెప్ప. లేకపోతే అబద్ధంసాక్ష్యంకింద ప్రాసిక్యూషన్ జరుగుతుంది.

సాక్షి:— నిజమే చెప్పానండి.

స్టేషను:— అయితే నీవు తి ఏమిటి?

సాక్షి:— ఎప్పుడు తోలుతానండి.

ఉపాయం

ఎల్లయ్య:— మా ఆయన, ఎప్పుడూ ఇంట్లో వుండడు. ఏం చెయ్యాలి?

పుల్లయ్య:— రెండుకోజులు నీవు తెలుసు పో. అప్పుడు ఆయనకు బుద్ధివస్తుంది.

చికిత్స

ప్రశ్న:— చాట్టా బాగా చికిత్స చేసేవాడేనా?

జవాబు:— ఈమధ్య ఒకడు నీళ్లలోపడితే, పయికి తీసారు. చాట్టరు, పుస్తకంమానీ, చెందెడునీళ్లు ముఖాన చల్లాడు.

శ్రీ శే|| గ్వాలియరు మహారాజుగారి

అస్తికలు

ఇండియాదొరతనము పైనికగౌరములనుగావించుచు

సిద్ధా: జూన్ 28:— శ్రీ శేషులకు గ్వాలియరు మహారాజుగారి అస్తికలు బొంబాయిచేరగానే బొంబాయినుండి మహారాజుగారి ముఖ్యపట్టణమునరకును గల దారిసాడుగునను అస్తికలకు సంపూర్ణమును పైనికగౌరముల నర్పించుటకు దొరతనము యేర్పాటు గావించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బావలాహత్య కేసు

ముద్దాయిల పిటీషనులను రాజప్రతినిధిత్రోసివేసెను

సిద్ధా, జూన్ 27:— బావలా హత్యకేసులోని 7 గురు ముద్దాయిలు దాక్షిణ్యము జూరవలసినదని పెట్టుకున్న పిటీషనులను రాజప్రతినిధి త్రోసివేసెను. (అ. ప్రె.)

కేసును తిరిగి విచారించుమని అడుగుట

“ఈవినింగున్నాను”

బొంబాయి, జూన్ 27:— తమకేసును తిరిగి విచారించవలసినదని బొంబాయిహైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ ఇకి అప్పీలు చేసికొనుటకై నెలవడుగుచు బావలాహత్యకేసులోని శిక్షితులతరపున ఆ డ్యుకేటు దేవరలునకొక పిటీషను పెట్టబడెనని “ఈవినింగున్నాను” పత్రిక చెప్పుచున్నది. ఈపిటీషను నిష్పలమయ్యేనేని ప్రీవీ కాన్సిలుకుగూడ ఒక అప్పీలు దాఖలుచేయుటకు సిద్ధముగానుండవలసినదని లండనులోని ఒక సాల్సిబర్న్ కంపెనీకిగూడ కలురు చెల్లెనని యీపత్రికయే చెప్పుచున్నది.

మిగతా దోషులనుగూడ బయటికి తెచ్చుటకై

మంటూజు ప్రయత్నించుట

ఇదివరకు శిక్షించబడనివారి నందరిని బయటికి తెచ్చు నుద్దేశ్యముతో తనమీది కుట్రనంతను విచారించుట కొకకమిషను సేర్పాటు చేయవలసినదని రాజప్రతినిధికి పంపిన పిటీషనును బలపరచుచు మంటూజుదేవుడు తన న్యాయవాదియగు కె. యస్. నారిమనుగారితో మాడ కలిపి మాజుగాన్ పోలీసుకోర్టులో 6 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు వచ్చి నేటి యుదయమున ప్రమాణపూర్వకమైన అభిదేఖిల్లు నొకదానిని దాఖలు చేసెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా బందిపోటు

దొంగలు పోలీసువానిని పొడిచిచంపుట

కలకత్తా, జూన్ 27:— శనివారము తెల్లవారుజామున హూరాలో పిచ్ పూరు పోలీసుస్టేషనువద్ద ఒక యింటిలో బండ్ల పోటు జరుపుటకై కొంతమంది బందిపోటు దొంగలు ప్రయత్నించుచుండగా పోలీసువారు దొంగలను కలియబడి కొట్టుకొనిరి. అక్కట్లాటలో ఒక పోలీసువాడు పొడిచి చంపబడెను. మరి నలుగురు కానిస్టేబులకు ఒక పోలీసు సబుయిస్ సెక్టరుకు గాయములు తగిలెను.

హూరాలో అపరాధపరిశోధనలపై ఒక పోలీసు యిస్ సెక్టరుకు శృతానవాటికదగ్గరనున్న ఒక యింటిలో బంది పోటు జరుపుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు శుక్రవారం నాడు సాయంకాలము వార్తాపత్రము తెలిసెను. వారి చర్యలను కనిపెట్టుటకుదే ద్రెస్సుమీదనున్న కానిస్టేబులొ కడుపంబుడ గావాడువచ్చి భాగ్యనంతురాలైయున్న ఒక స్త్రీ యింట్లో బంది పోటు జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు చెప్పెను ఈవార్త. తెలియగానే కొంతమంది కానిస్టేబులు ఒక యిస్ సెక్టరుతో బయలుదేరి ఒక చోట దాగి 4 గంటల పేపు కనిపెట్టుకొని యుండిరి. బందిపోటు దొంగ లవోటికి రాగానే కొట్లాట ప్రారంభమయ్యెను. 4 గురు బందిపోటు గాం ద్రక్కడనే పట్టుకొనబడిరి. 5 గురు పోలీసువాండ్లకు గాయములు తగిలెను. చనిపోయిన రామ్ శారన్ ను పొడిచినవాడుగూడ తరువాత పట్టుబడెను. హరిదాస్ అను మరియొకడు గూడ పట్టుబడెను.

గాయము తగిలిన కానిస్టేబులను ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. కాని వాడు దారిలోనే చనిపోయెను. ఆపోలీసువాని కంఠ్య క్రియ లెంతో నైపుణ్యముతో జరుపబడెను. పోలీసు నూపర్నంటుతో సహా పోలీసు ఆఫీసరులు చాలమంది వెంటబడిరి. ఇతడు పోలీసుశాఖలో 17 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచుండెను. బందిపోటు గాంధ్రు రిమాండులో నుంచబడిరి. (అ. ప్రె.)

లోతనసింగును అరెస్టుచెయుట

ధిల్లీ, జూన్ 28:— సర్దారు బజారునందలి హిందూ జాటు మతస్తుడగు లోతనసింగుగారు షగరపు పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడిరి. రాబోవు బుక్రీడుపండుగయందు అల్లరులు జరుగకుండుట కిట్లు జాగ్రత్త దీసికొనబడెను. లోతనసింగును అరెస్టుచేయుటచే దుకాణములు మూసివేయబడుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్షము తరపున
ప్రేటుకొన్నిలు యభ్యర్థి

కే. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు

స్వరాజ్యపక్షము తరపుననే యుందురు

శ్రీరంగం, జూను 28:—ప్రేటుకొన్నిలు తన యభ్యర్థిత్వమును బ్రకటింపచు తాను స్వరాజ్యపక్షముననే నిలువబడితినియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు తన్ను తమసభ్యునిగ నియమించి రని ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

త్యాగరాయ సంస్కృతినభ

మానూరు, జూను 28:—దివానుబహదురు భవానం వసుధేశ్వరగారు జూలై 6 వ రేదిన, బ్రాహ్మణేశ్వర నాయకుడుగి శ్రీ త్యాగరాయచెట్టిగారి స్వార్థకసభ సేర్పాటుసేయటకు మదరాసునకు బయలుదేలుదురు. (అ. ప్రె.)

పంచమజార్జిసార్వభౌము

డిండియాను సందర్శించునా?

“సంక్షేపము” పత్రిక జోస్యము

లాహోరు, జూను 28:—లాహోరు “సంక్షేపము” యొక్క సీమవిలేజిరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
పంచమజార్జిచక్రవర్తి కితాకాలమునుండి డిండియాను సందర్శింపవచ్చునని యిండియా కార్యాలయము దొక ఉద్యోగి చెప్పెను. కొంతకాలమునుండి రాజుగారి ఆరోగ్యము సరిగలేదు. రాజ్యాంగ వ్యవహారములనువిడిచి విశ్రాంతిదీసికొనవలసియున్నది. భారత సంస్థానాధీశ్వరుల, భారతప్రజల పరిచయమును పునః గావించుటకు సార్వభౌముడు వాచించుచున్నాడు. రిడింగ్ ప్రభువు సిమ్లాదేరగనే యావిషయమై అధికారులు ప్రకటన గావించవచ్చును. భారతదేశమందలి పరిస్థితులు విశృతాకారమును ధరింపనిచో సార్వభౌమునితో బర్మినుపాడ్డు ప్రభువు గూడ రావచ్చును. (అ. ప్రె.)

నాగపట్టణము పాలక సంఘము

కాంగ్రెసు యభ్యర్థులను నిలువబెట్టు
ప్రయత్నములు

నాగపట్టణము జూన్ 28:—నాగపట్టణము తాలూకా జాతీయ సంఘమువారు నిన్ను సభదేశి నాగపట్టణ పాలకసంఘమును నవంబరు మాసమునుండి ఖాళీయగు 8 స్థలములకు కాంగ్రెసు యభ్యర్థులను నిలువబెట్టుటకు నిశ్చయించిరి.
వలయాద్వివమునకు బోవు ప్రయాణికులు చాలమంది యుండుటచే నికముందు బ్రిటిషు యిండియా స్ట్రీటునావికేషను కంపెనీవారు పక్షమున కొకసారిగాక వారమున కొకసారి యెంజను నడపు ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారు. ఇటులు మూడుకేలులు ప్రయత్నింపబడి యనుకూలమని దోమనోస్థిరముగ నా ఏర్పాటు చేయబడును. (అ. ప్రె.)

వందేమాతరం మాననప్రపుదావా

సెంట్రలుజెయిలు సూపర్వైంటు సాక్ష్యము

ముల్తాను, జూన్ 27:—వందేమాతరం మాననప్రపుదావాలో మాల్తాను సీనియరు సబ్జెక్టి డి. డి. ధమన్ గారిచే పరీక్షింపబడి ఫిర్యాదులు స్వాధీనవాది రావుబహదూర్ ఖిలాఫ్తముగారి యెదుటను వందేమాతరం స్వాధీనవాది యం. హిరాయుగారి యెదుటను, ఫిర్యాదియైన రాయినాహుబు జహూదాసు క్రింద 9 కేలుండెనని చెప్పెను. అతడు అనుమానమునకు దాటిన మనుష్యుడు కాదు. జెయిలులోచేయు హింసను తాటిభోగి అడవగు. సబ్జెక్టర్ కై ఫైడిలను హింసించుచుండును. అబద్ధతరముల క్రిందనే కొంతమంది ఫైడిలు నాయకులకి తీసికొనిరాబడిరి. ఫైడిలను సాధారణముగా ఫిర్యాదునాయకులు భయము. కొని నేను కొన్నిదినములున్న పిమ్మట వారు ధైర్యముతోవచ్చి నాతో చెప్పకొనెడివారు. నేనొకప్పుడు వాస్తవముగా నంటుంటి రెనిఫీకీహాయిదాహగా ఆవళియు చాలినంతగా తీసుకొనెను. అని చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

కార్పొరేషను
ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

ప్రజాసౌఖ్యమే కాంగ్రెసువారి సౌఖ్యము.
ప్రజలకన్నమే కాంగ్రెసువారి కష్టము.

కొత్వాల్ బజారు

కే. శ్రీరాములునాయుడుగారు

ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

సావుకారువేట

సామి సేంకటాచలం శెట్టిగారు

ఎస్ ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

ఎగూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

మైలాపూరు

కే. భావ్యంగారు

తండియార్ వేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

ట్రీవెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

క్రిల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

ముత్యాలవేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

18 వ డివిజను కొత్వాలుబజారునకు కాంగ్రెసు పక్ష అభ్యర్థియగు కే. శ్రీరాములునాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటకు విన్నపిస్తాయంత్రం లోనుతోటలో బహిరంగ సభ జరిగె:

అధ్యక్షులగు శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారిట్లు పట్కరి:—గత 5 లేక 6 సం॥ ల నుంచి కార్పొరేషనులో జప్తి సుపక్షమువారు గావించిన పరిపాలన కేవల లోప భూయిష్టమైయున్నది. నగరమందలి ఆరోగ్యవిషయములను నీటి, వీధి సౌకర్యములను పీక్షించిన వెట్టి యభివృద్ధియు గమనించుటలేదు. గత వర్షము నుంచీయు కాంగ్రెసువారు స్థానిక పురపాలక సంఘముల నాక్రమించుటకు నిశ్చయించిరి. గడచిన ఎన్నికలందు త్రెస్థానములలో 7 స్థానములు కాంగ్రెసువారి వశమైనవి. అం 81వే ప్రజలు జప్తి సుపక్షమువారి యొక్క పనితో నేమాదుము సంకృప్తిజెందుట లేవనియు, కార్పొరేషను వ్యవహారములందు సంపూర్ణమార్పు అల్పవసరమనియు తెలుసుచున్నట్లు స్పష్టము. కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించినవివరములి యాగరు ఆక్షయిండు ప్రవేశించిరి. కార్పొరేషనులోనీ కాంగ్రెసు పక్షమువారు రనేక ప్రజాహితకార్యము లొనర్చుటకు ప్రయత్నించి పాటుబడుచున్నారు. జప్తి సుపక్షమువారు స్వాధీనత్వములో లేక స్వరాజ్యపక్షమువారో మీరే యోచింపవచ్చులు. ప్రస్తుతము నేరమునందున్న కక్షలలో నెల్ల దేశసేవ యందు నిమగ్నమై నట్టియు, భైరవమన్నితులైన సక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారే యని నిశ్చయించుముగ తెప్పించును. కావున అట్టి పక్షమునకు తెండిన కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారికే తమవోట్లు నొసంగ గోరుచున్నాను.

మునిసామినాయుడుగారు:—గత 10 సం॥ లనుంచి జప్తి సుపక్షమువారు గావించిన పాటు లేవ్వరా యోచింపును. చిక్కటియైనను లేదు మీరు మిక్కిలి ప్రజలస్వర్యమును మర్చియవరచి లెమబినులతో, గోరములతో, బిప్పాలతో, యా కించి స్వాధీనపరచుచిరి. కాంగ్రెసు వారు కో సుపక్షమున కేపు

డను గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద దేశమునకై తమ స్వర్యమును సమర్పించ సంకల్పమై యున్నారు. ప్రభుత్వము వారి నిరంకుశాధికారమును విప్లవముజేయ సమకట్టి యున్నా గు. 88 కోట్ల భారతీయులుకు ప్రాతినిధ్యము వహించినది దేశీయమహాజనసభ. ప్రజానాయకులను, సుప్రసిద్ధ దేశసేవకు లనేకులు కాంగ్రెసునందు సభ్యులై యున్నారు. జప్తి సుపక్ష మున్నో నిన్ను మొన్నటిమొలక జప్తి సుపక్షము. కావున మీరు కార్పొరేషనునుంచి సౌఖ్యముల బడయదలచిన, స్వరాజ్యము గావలెననిన ముఖ్యముగ స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థియగు కే. శ్రీరాములునాయుడుగారికే మీవోట్లు నొసంగవలెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు:—కే. శ్రీరాములునాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మన గ్రామమును మనము పాలించుకొనుటకు హక్కులేనిచో మన దేశమునకు స్వరాజ్యము గోరుటకు హక్కు లేదనిరి. మనయింటికి మనము యజమానులమై యుండి ప్రయత్నించు విధమున మన గ్రామముయొక్క పరిపాలన మన హస్తగతమై యుండవలెను. మన యింటివి మనము పరిశుభ్రముగ నుంచుకొని, మన సమృద్ధిమును మనము తుడుచుకొనుటకు ఒకరి యభ్యంతరముల యుండవలెను? మన కితరులపై ద్వేషమున కవకాశములేదు. గొప్పగొప్ప తీర్మానము సమర్పించి తెల్లదనుగుల లాటి దొరలను దిగుమతి జేసుకొను పవసరములేదు. మనగ్రామముయొక్క కష్టముఖములు విచారించుకొని మనపౌరులకు సాధ్యమగునంత సౌకర్యము లొసంగుదము. ఒకపూటకై నను తినండిలేదని నిర్భాగ్యుల నోటి కొక కబళి మండతేయ ప్రయత్నించెదము. మనపౌరులద్రవ్య మనవసరముగ వెచ్చింపబడ కుండునట్లుల జూచెదము. దినదినమునకు పన్నుల భార మధిక ముచున్నది. వసతులు తగ్గినవి. 10 సం॥ల నుంచి జప్తి సుపక్షమువారు పట్టణమును తమ ఏలుబడిలో నుంచుకొన్నారు. పట్టణముయొక్క ఆరోగ్యమే మైనను పృథ్విజెందినదా? శిశుమరణముల సంఖ్య తగ్గినదా? గ్రామమందు మంచుపాలు పెరుగు లభించుచున్నదా? ఇట్టిలోపములను సాధ్యమైనంతవరకు సవరించు నుద్దేశముతో కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశింప సమకట్టినారు. అంతియేగాని ఉద్యోగముల కాశించికాదు. కావున మమ్ములకచట కంపి ప్రయత్నించి చూడుడు. ఉద్యోగములకు, బిరుదులకు భృమజెంది లోబడమనియు కాంగ్రెసు కట్టుబాటులకు బద్ధులమై యుండెదమనియు కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రమాణము జేసియున్నారు. అట్టివారే కార్పొరేషనులో ప్రవేశించ నున్నారు. గడచిన కార్పొరేషను ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు వారి కి జయము గలుగుటకు కారణముక ప్రత్యేక వ్యక్తిపై గల యభిమానముచేగాదు. కాంగ్రెసు పక్షముయొక్క త్యాగమును, దేశసేవయు, దేశమందు కాంగ్రెసువారికిగల పలుకుబడియు కారణము. కావున ఏ పక్ష మందైనను ప్రత్యేక వ్యక్తుల జూచి భ్రమజెందుకుడు. జప్తి సుపక్షమువారును నేడు కాంగ్రెసు మరతులకు లోబడి ప్రజా సేవ జేయదలచిన మేపెల్లరము నూనుకొనివారికి స్వాగతమిడికార్పొరేషను సంపుటకు సంసిద్ధులమైయున్నాము. చెడవది స్వరాజ్యము రావలెనన్న దేశమందలి స్థానిక పురపాలక సంఘముల నన్నిటిని మనము ఎకపరచుకొనవలెను. కావున దేశమున కేపక్ష మువలన క్రేయముగలుగునో మీరు యోచించి మీమన స్సాక్షి బోధించినటుల జేయుడు.”

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు అస్పృశ్యత, హిందూ ముస్లి మసఖ్యతలను గురించి మాట్లాడిరి.

కావేరి నల్లదలు

తిరుచునాపల్లి, జూను 28 —కావేరి నల్లదలపారముగ నున్నది. ఇంకనువచ్చుచున్నది. చుర్రేగ పేటకడ గట్టు తీసివేయబడుటచే, గ్రామమున కెట్టి రక్షణయు లేక నీరు గ్రామ పీఠులలోనికి పోఁజివచ్చినది. కొంతలు గ్రామస్థులు రక్షణార్థ ముచ డినుండి చెరవిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద

పాఠశాల-బెజవాడ

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద పాఠశాల 28-వ రేదిన తెరువబడును. అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిలగారిచేతను, పండిత శ్రీరంగం సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారి చేతను ప్రవేశపరీక్షయొవిస్తాము 10 వందల క్రొంద్రవిద్యార్థులు చెప్పుకొనవచ్చిరి. పాఠశాల జూలై 1 రేదిన తెరువబడును. మా వందేమాతరమునందైనన్ని విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకై జూలై 2 వ రేదిన మరెయిక ప్రవేశపరీక్ష జరుగను. (తిరుచునాపల్లి)

చిత్రరంజనమును సమాయిత్యము.

క్రొధాని నత్యనారాయణరావుగారు

గీ|| క్రొధవిషమకరీక్షలఁ ♦ గుండఁజేసి
నీమనోద్ధృత్యమును జూడ ♦ నీరజాక్షుఁ
డమ్మరో! పూనియాన్నాఁడు ♦ ఆడరకమ్మ!
పడయఁ గడవమ్మ! ఓదార్చ ♦ భారతమ్మ||
గీ|| అస్థిరపదార్థమునెగదా ♦ యతఁడు విడిచె
స్థిరపదార్థములను నున ♦ చిత్తరంజ!
నుండు మనమధ్య నిలిపియే ♦ యుండ నేల
వగచెదవు తల్లి! ఓకల్లి! ♦ భారతమ్మ||
గీ|| క్రొధనకు, నావిరించికిఁగూడ బుద్ధి
లేక నై జగదాంబు లీ ♦ లీలజాంబు!
నుండ నెవ్వర లడైద ♦ రోమదంబ!
కడుపులోఁ జిమ్మ యెంతగాఁ ♦ గలదో యెట్లు
నశమే! యెవ్వరికేని యో♦భారతమ్మ||
గీ|| గాంధీక సాయ మరవిందు ♦ చలి వచ్చి
కాంతిసమరం బొనర్చి నీ ♦ స్వాంతమునకు
స్వాస్థ మొడఁగూర్చు వైర్యంబుఁ ♦ బాంతుకమ్మ
ఫలము లేదమ్మ వనర యో ♦ భారతమ్మ||

బెంగుళూరు పురపాలకసంఘము సానుతాపము
బెంగుళూరు, జూన్ 27:—బెంగుళూరు పురపాలక సంఘము దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారి యకాలమరణమునకు వగమను తీర్మానించి నాటికి, నిర్ణయింపఁబడిన కార్యక్రమమును జరుపకుండ సభను ముగించెను.
జూలై యొకటవ తేదీన పురపాలకసంఘము తాలూకు సంఘలు, బతులు, సర్వమును మూసివేయునట్లుగూడ తీర్మానించిరి. (అ. (పె.)

కలకత్తా శిష్టసభ సానుభూతి
కలకత్తా, జూన్ 27:—కలకత్తా శిష్టసభవారు దేశబంధుని మరణమునకు సంతపించుచు తీర్మానించిరి.

మహాత్ముడు గుజరాతీయుల కిచ్చిన హెచ్చరిక
కలకత్తా, జూన్ 27:—గుజరాతీసంఘమువారిసభ కన్యక్షతవహించి మహాత్ముడు గుజరాతీయు లింతవఱకు స్మారకనిధి కట్టినహాయము జేయలేదని తెలిసికొనుటకు సంభ్రమ మనముగ్గించాయెనని తెలిపెను. ప్రస్తుతము తనకాలమును వృథాచేయుదుట సరిగాదని ఘోషించుటకు దెలిసికొనగోరెను. ఎట్టివిరాళమును భోవునయని పక్షహంసీసభ యనవసరమనియెను. ఎట్లులేనను దన్న ధ్యక్షునిగ బలముట పాడిగాదనెను. విరాళము ప్రాప్తునేయకుండ బోవుట చాలబాధగా నుండును. కాని గుజరాతీయులు తనమాటల నెన్నడును నిర్లక్ష్యము నేయలేదు. కుమార్తెములందుగాక సన్న్యాసులందు వివిధరాష్ట్రములకు పోటీ గలుగఁజేయుట తన స్వభావము. విరాష్ట్రము ముందు స్వరాజ్యపతాక ప్రతిష్ఠాపన మొనర్చగలదో నిశ్చయింపలేదు. కాని యీగౌరవ మేరాష్ట్ర తనవిధిని సరిగా నిర్వహించునో దానికేదెందును. తిలకస్వరాజ్య నిధికొనుట దేశమునకు ప్రబోధ మొనరించినప్పుడు గుజరాతీయులు చక్కగ సానుభూతిఁ జూపి, చాలధనము నిచ్చిరి. నేడు గూడ స్మారకనిధికొనుట గావించు ప్రబోధ మూరకపోదని నమ్ముచున్నాను. ప్రస్తుతము వర్తకముం దున్న వ్యవసందర్భములను గమనించకపోలేదు. ఐనను పదిమేల రూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తమును భోవునేయఁగలనని నమ్ముచున్నాననెను.
(అ. (పె.)

మూడు ముఖ్యవిషయములు
ఒక మంచి లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీయందుండవలెను. అవియేవన గొప్ప ఆస్తులు, నిర్వహించుటయందు మితవ్యమును, తక్కువరేటు ప్రీమియం. ఈమూడు విషయములను గురించి యోచించిన “ది ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా” ఈ మూడు విషయములందును అద్వితీయమైనది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసము నకు వ్రాయవలెను.
The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co, Ltd.,
POST BOX No. 237 MADRAS.

దేశబంధుదాసు
కలకత్తాలో స్మారకసభ జరుపు ఏర్పాటులు
గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన

జూలై నెల 1 వ తేదీన ప్రజలు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలసిన నమ్ముచున్నాను. కలకత్తాలో ఆదినము మాడునభలు జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. విజ్ఞోరియా మెమోరియలు ఉత్సవమునం దున్న మైదానమునం దొక పౌరసభ జరుగును. విజ్ఞాపూరు పార్కునందు స్త్రీలసభ జరుగును. పురమందిరమున మరీయొకసభ జరుగును. కడపటి సభకు టిక్కెట్లు ఇయ్యబడును. ఈస్మారకసభలు దేశబంధునిమరణముపట్ల చింత ప్రకటించుటకై జరుగు సభలు. రాజకీయసంబంధ మేమియు లేదు. కావున రాజకీయ విషయములందు భేదాభిప్రాయములు గలవారుకూడ ఈసభలకు వచ్చి పాలుగై కొనుటకు అవకాశ ముండవలయును. ఆ ఉద్దేశముతోడనే పురమందిరమున ఒక సభను జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. పురమందిరమున 1200 మంది మాత్రమే కూర్చుండవచ్చును. కొన్ని స్థానములు మూలము రిజర్వు చేయబడును. టిక్కెట్లకు దరఖాస్తులు పంపు వారినంభ్య అధికమైన, లాటులు వేయబడెను. కావున ఈసభకు టిక్కెట్లు దొరకనివారు కోపగించుకొనగూడ దని ప్రార్థించుచున్నాను. పౌరసభయందు గొప్ప ఉపన్యాసములను జరుపుటకు వీలు లేదు. పురమందిరమున కొంద రుపన్యసించెదరు. ప్రజలు తన విధమున తోడ్పడి ఈసభలు జయప్రథముగ నెరవేరునట్లు పాటుపడెదరని నమ్ముచున్నాను. పురమందిరమున జరుగుసభకు బర్దాను మహారాజుగారు అభ్యక్షత వహించెదరు.
(మో. క. గాంధీ.)

దేశబంధు స్మారకనిధి

కలకత్తాయందు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి సంపాదకత్వమున వెలువడు ‘న్యూ ఎంపైర్ పత్రిక’ పైకేర్పికను ఈక్రిందిసంపాదకీయాన్వయమున ప్రకటించుచున్నది:—
దేశబంధు స్మారకనిధికి విరాళములను ప్రోత్సహించువని చురుకుగ జరుగవలయును చింతిల్లుచున్నాము. జూలై నెల 1 వ తేదీలోగ 10 లక్షలు రూప్యములు నహులుకావలయునని మహాత్ముడు కోరియున్నాడు. వ్యవధి లేకున్నను ఈమొత్తము వనూలై సర్ రాజేంద్రనాథ ముకర్జీగారికి నిర్ణీతమైనమునకు చేరునని నమ్మియుంటిమి. జాతివిపక్షత రాజకీయక్షుల విపక్షత లేక అందరు తోడ్పడుటకు వీలువిధమున ఈ స్మారకచిహ్నము ఏర్పరుపబడును. స్త్రీల కోకవైద్యశాల నేర్పరుచుట పాత్ర రాజకీయములు కాదు. వివిధరాజకీయక్షులకు చేరినవారు విరాళములనిచ్చియున్నారు. సర్ రాజేంద్రనాథ్ గారికి చేరిన రెండవ మొత్తమే ఒక ఆంగ్లేయునిచే పంపబడెను. ఇంతవరకు విరాళముల నిచ్చిన వారి లో ధర్మ కార్యములకు వివిధ విరాళము లిచ్చువారి కేర్పణ లేవు. కాని త్వరలో వీరు గొప్పమొత్తముల నియ్యగలరని మాకు నమ్మకమున్నది. జిల్లాలయందు జరుగుచున్న వసూళ్లు వాగ్దానములిచ్చినవారు చెల్లించగల మొత్తములు చేర్చవలసియున్నవి. అయినను పశ్చిమ ఫిలిపిన్లజిల్లా చూచిన మహాత్ముడు నిర్ణయించిన గడువులోపుగ పదిలక్షలు వసూలునా యని సంజేహింపవలసియున్నది. దేశబంధుపట్ల అపారముగ ప్రేమ గౌరవము గల బీదవారి విషయ మెకాడ కొంత ఆలోచింపవలయును. స్వల్ప ఆదాయముపై జీవితములు గడపువారు నెలొఖరున డబ్బుకు తంటాలుపడు చుండురును విషయమును మనసునం దుంచుకొనవలెను. జూలై నెల మొదటివారములో ఈతరగతులకు చేరినవారు తమ విరాళములను పంపగలరు. ఒక మహానాయకుని పవిత్ర పగు కీర్తికి సాధనముగ నుండుట యేగాక, ఒక స్త్రీ వైద్యశాల కలకత్తాకు అత్యవసరమైనది. ఒక స్త్రీ వైద్యశాల స్థాపింప ప్రయత్నములు జరిగిన, ప్రజలు దానికి తోడ్పడుట న్యాయము. ఇంక దేశబంధు పేరుపొడ దీనితో కలిపిన ప్రజలు ఉత్సాహమునకు మిరియుండరు. వనపడించిన మహానాయకుని కీర్తిని వంగిరాష్ట్రీయులకృతజ్ఞతకు ఈ స్మారకచిహ్నము తన నిదర్శనముగ నుండగలదు. అత్యక్రియలు జరిగినదినమున లక్షలకొలిది ప్రజలు తనసంతాపమున వెలిబుచ్చిరి. ఈసంతాపము క్షణభంగురమని ఇతరులు ఆశ్చర్యించుటకు వంగరాష్ట్రమువారు అవకాశమియ్యగూడదు. ప్రజలక్కడ తన దేశబంధు అన్నివిధముల పాత్రుడైయున్నాడు. ఆ మ

నాయకునిపట్ల ప్రజలకు గల ప్రేమ గౌరవాభిమానములను క్రియార్థముగ నివర్తించుట కది అవకాశము. రాజకీయవిషయములందు దేశబంధు పట్ల భిన్నాభిప్రాయములుగలవారు స్మారకచిహ్నముపట్ల కలుగు ఉత్సాహవైఖరితములను దృష్టియందుంచుకొని తన సహాయము చేయవచ్చును. త్వరలో కావలసిన మొత్తము వసూలునని నమ్ముచున్నాము. మహాత్ముడు సూచించినట్లు చక్కగ వైద్యశాలకు పనిలగు వారు. సహాయమునది స్వల్పమొత్తము. ఈ స్వల్పమొత్తము లోలుపడునా అని ప్రతివాడు తలచి కథలో కోమిటివారి చుండుమున ప్రసక్తిచిన గొప్ప నష్టము కలుగును.

మదరాసు శాసనసభ

దేశబంధుని స్మృతితీర్మానమును పంతులు అయ్యరుగారు ప్రతిపాదించుట
మంభకోణము, జూన్ 28:—మదరాసు శాసనసభ్యుడు వచ్చేసభలో నీ క్రిందితీర్మానమును ప్రతిపాదించు నని పంతులు అయ్యరుగారు తెలియజేసిరి.

“ఈ సభవారు కలకత్తాపట్టణమున కెన్నుకొనబడిన మొదటి లార్డుమేయరుగారు దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారి యకాల మౌనాంతర్యమునకు కడుసంతాపము నందుచున్నారు. తనబుద్ధి ననుసరించి దేశమున కొనర్చిన నేవ యమూల్యమని సభ వారభిప్రాయపడుచున్నారు.”

తిరుచునాపల్లి జిల్లాభోగ్డు సానుభూతి
తిరుచునాపల్లి, జూన్ 28:—తిరుచునాపల్లి జిల్లాభోగ్డు వారు నిన్న యుపాధ్యక్షు డగు రావుసాహెబు యస్. యస్. రాజారామరావుగారి యభ్యక్షతక్రింద గూడి యీక్రిందితీర్మానమును గావించిరి.

భరతమాత్యసంతాపమందు పూజ్యుడను, దేశభక్తుడు కలకత్తా మేయరు నగు దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు మరణము వలన దేశమునకు తీరరాని కొంత నాటికైన నని యాసభవారు తమ దుఃఖమును వెల్లడిచేయుచున్నారు. కీర్తిశేఖరు యాత్మీయులకు తమ సానుభూతిని వెల్లడించుచున్నాను.

మహాత్ముని వంగరాష్ట్రపర్యటనము
వివరములు

దేశబంధు ఆకస్మికమరణముపట్ల గాంధీమహాత్ముని వంగరాష్ట్రపర్యటనము ఆగిపోయెను. జూలై 4 వ తేదీ మొదలు 14 వ తేదీవరకు మరల రాష్ట్రమునందు పర్యటన మొనర్చెదరు. వివరములు ఈదిగువ ప్రకటింపబడినవి.
జూలై 4 వ తేదీ శనివారము:—సాయంకాలము 8-80 గంటలకు బొంబాయి మెయింబలో కాంటాయికి కలకత్తా నుండి ప్రయాణమయ్యెదరు. రాత్రి 9-00 యి చేరెదరు.
5 వ తేదీ ఆదివారము:—గంటలకు కాంటాయినుండి ప్రయాణ మై రాత్రి 7 గంటలకు ఖుర్రపూరు చేరెదరు. రాత్రి 8 గంటలకు మిడనపూరు చేరెదరు.
6 వ తేదీ సోమవారము:—మానవ్రతము.
7 వ తేదీ మంగళవారము:—రాత్రి ప్రయాణమై బాంకురా చేరెదరు.
8 వ తేదీ బుధవారము:—ఉదయం 8 గంటలకు బాంకురా చేరెదరు. రాత్రి 11 గంటలకు బాంకురానుండి కలకత్తాకు ప్రయాణమయ్యెదరు.
9 వ తేదీ గురువారము:—ఉదయం 6-45 గంటలకు కలకత్తా చేరెదరు. రాత్రి 7-45 గంటలకు నెరాజిగంజికి ప్రయాణమయ్యెదరు.
10 వ తేదీ శుక్రవారము:—ఉదయం 6 గంటలకు నెరాజిగంజి చేరెదరు. సాయంకాలము 4-20 గంటలకు ప్రయాణమై రాత్రి 7-30 గంటలకు బుధుడి చేరెదరు. రాత్రి 12 గంటలకు నవగాను చేరెదరు.
11 వ తేదీ శనివారము:—నువ్వాపూరు 11 గంటలకు ఆగ్రేచేరెదరు. రాత్రి ఆగ్రేనుండి ప్రయాణమై నాటోరుని దుగ రాజసాహి చేరెదరు.
12 వ తేదీ ఆదివారము:—రాత్రి 8 గంటలకు రాజసాహినుండి కలకత్తాకు ప్రయాణమై ఉదయం 5-30 గంటలకు కలకత్తాచేరెదరు.
13 వ తేదీ సోమవారము:—మానవ్రతము.
14 వ తేదీ మంగళవారము:—కలకత్తానుండి బెన్గులుకు ప్రయాణ మయ్యెదరు.

పి. సి. రే.
సర్వోపధిరాయి

మోటారురబ్బరు పట్టల ఖరీదును నూటికి 10 చొప్పున
హెచ్చించిరి. సోమవారము న్యాయార్థుల్లో గూడ లోపలి
గొట్టముల ఖరీదును నూటికి 25 1/2 హెచ్చించిరి.

రాజమండ్రి, }
30-6-25. }

అంగ్లో హైందవ రాయబారము ఇంగ్లండుకు బయల్పెడలినది. కలనల్ గిడ్నిగారు, రాయబారమునకు నాయకులుగనుందురు. అంగ్లో హైందవుల కష్టములను వీరు బ్రటిషు అధికారులయెదుట విన్నవించెదరు. ఇట్టి రాయబారము వ్యర్థమనియు, భారతీయులతోనే సఖ్యము గుదుర్చుకొనుట శ్రేయస్కరమనియు, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాసిన వాక్యములు సమంజస మనుటకు సందియములేదు. రాయబారపు యుపయోగమునుగూర్చి, అంగ్లో హైందవులలోనే అభిప్రాయ భేదముగలదు. మద్రాసు శాఖ దీని సంగీకరింపలేదు. కలనల్ గిడ్నిగారి ప్రసంగమయినను, రాయబారపు అవసరమును తేటపరుపడవ్యయ్యను. రైల్వేశాఖయందు భారతీయులధికసంఖ్యలతో బ్రవేశించుచున్నారని, గిడ్నిగారు వగచుచున్నారు. రైల్వేశాఖను అంగ్లో హైందవుల కోటగ నెల్ల కాల ముంచుటకు, సాధ్యపడునా? బ్రటిషు అధికారు లయినను గిడ్నిగారి కోర్కెను చెల్లించగలరని దోచదు. అంగ్లో హైందవులస్థితి గాంచిన జాలియగును. మృగమును, పక్షియుగాని గబ్బిలము చందమున, అంగ్లో హైందవు లిటు భారతీయులలోగాని, అటు యూరపియనులలోగాని జేరకున్నారు. గిడ్నిగారు చెలిసినటుల, అంగ్లో హైందవులు ఉద్యోగముల సందర్భమున భారతీయులుగ పరిగణింపబడెదరట. సామ్రాజ్యలాభము నిమిత్తము యూరపియను బ్రటిషు పౌరులుగ సంగీకరింపబడెదరట. వాలంటీరులుగజేరెడి అంగ్లో హైందవులు, విదేశముల కంపబడుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. సాంఘికవ్యవహారముల నిమిత్తము వీరిని అంగ్లో హైందవులని పిలచుచున్నారు. కాని ఇందుకు కారకులెవరు? తామేనని కలనల్ గిడ్నిగారు గ్రహించుటమేలు. కుడువబోతే దూడలలోను, తినబోతే పశువులలోను జేర నెంచుటవలసినే, యిట్టి దుస్థితి వాటిల్లుచున్నది. అంగ్లో హైందవులు, భారతీయ సైన్యమునందుగాని, యూరపియను సైన్యమునందు గాని జేర వీలులేదట. కారణమేమి? తక్కువ జీతములు లభించునని ఎంచి, వీరు భారతీయ సైన్యములో జేర నొల్లరు. యూరపియను సైన్యములో జేరవలెననిన, ఇంగ్లండుకుబోయి మిలిటరీ సర్విసులో జేరవలసియుండును. ఈమార్గము సులభసాధ్యముగాదు. రెండు ఆవుల దూడచందమున నుండుటకు, వీరికికమీద అసలే నాధ్యపడదు. భారతీయులుగ నుండ నెంచిన, కష్టమురానీ సుఖమురానీ వారితో

బాటు ఆంగ్లో హైందవులు మెలగుట యవసరము. తామును భారత మాతృ తనయులమని ఎంచునెడల, ప్రజలు తొక్కిన దారినే వారును తొక్కవలెను. తాము యూరపియనులతో సమానుల మని ఎంచి, పై చూపుజూచుచు, భారతీయుల యెడ నిర్లక్ష్యముగ ప్రవర్తించుచో, వారి సఖ్యము బడయ జాలరు. భారతవర్షము స్వపరిపాలనము బడయనున్న సమయమున, ఆంగ్లో హైందవుల ప్రతికూలభావము, వారికి తీరని నష్టము గలిగించుట సహజము. గాంధీమహాత్మునితో ఆంగ్లో హైందవుల సిద్ధి గూర్చి డాక్టరు మారినోగారు ముచ్చటించినపుడు, భారతీయులలో తా మొకరమని ఆంగ్లో హైందవులు గ్రహించినగాని ప్రయోజనము లేదని వారు తెలియ జెప్పిరి. కలనల్ గిడ్డి గారింకను, తమ ప్రాత వైషమ్యమును విడనాడలేదు. ఆంగ్లేయులను వదలి, భారతీయులయొద్దకు బొమ్మని, తా మెన్నడును ఆంగ్లో హైందవులకు బోధింపలేదని, కలనల్ గిడ్డి గారు పలుకుటజూడ, వీరి కింకను ఇంగ్లీషువారి నాశ్రయించుకొని బ్రతుకవలయు నను తలంపు పోలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆకారణముచేతనే వీరు ఇంగ్లండుకు మొరబెట్టుటకు బోవుచున్నారు. కాని వీరెంత మొరబెట్టినను, భారతీయుల హక్కులను తొలగించి, ఆంగ్లో హైందవులనున్న తత్వభరమున నుంచజాలరు. అటుల గావించుట కొకవేళ ఇండియా మంత్రి మున్నగువారికి ఇష్ట మున్నను, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నట్టి ప్రయత్నము కొనసాగనేరదు. గిడ్డి గారు వివేకులయినచో, రాయభారములక్రింద ననవసరముగ సొమ్ము పెచ్చింపక, దేశనాయకులతో సంప్రతించి స్వసంఘాభ్యుదయమునకు వారిలోడ్పాటు గైకొనియుండెడివారు. ఆంగ్లో హైందవుల కిక్కముం దెట్టి లాభముండదనియు, అప్పుడు తాము హిందూదేశమునం దొక అల్పస్వరగ నుండవలసినవచ్చుననియు, కలనల్ గిడ్డి గారు భయపెట్టి ప్రయోజనము లేదు. స్వల్పసంఖ్యాకులగు ఆంగ్లో హైందవులు అల్పస్వరగ నుండి స్వరాజ్యమున కడ్డుపడనెంచినను, వారి కది సాధ్యపడదు. ఇంగ్లండులోని అల్పస్వరగ నందు ఆంగ్లో-విరిషుజాతివారి కెక్కుడు పలుకుబడి గలదనుట నిశ్చయము. తమ స్థానమును నిరూపింపవలెనని కలనల్ గిడ్డి గారు ఇండియా మంత్రిని గోరెదరట. కాని ఇండియా మంత్రిగారయినను నేమి జేయగలరు? ఇటు భారతీయులకుగాని, అటు యూరపియనులకు గాని సంబంధించని త్రిశంకుస్వర్గమును వారు నిర్మింపగల్గుదురా? లేరనుట తథ్యము. తమను భారతీయులనియే ఇండియా మంత్రిగారు పరిగణించుచో, అప్పుడు భారతీయులతో సఖ్యపడవలయునని తమ సంఘమువారికి, గిడ్డి గారు హితమొసగెదరు. ఆపనిని ముందే చేయుచో మర్యాదగ నుండును. ఇండియా మంత్రి చెప్పినగాని, గిడ్డి గా రేత్రోవను దొక్కరుగాబోలు! ఆంగ్లో హైందవుల భాగ్యదయము వారి హస్తములందే గలదు. యూరపియనులతో సమానముగ తాము మెలగవలయునని ఎంచి, మాతృభూమిని నిరాకరించుటచేతనే, ప్రస్తుత సమయమున వారు అధోగతియందున్నారు. ఇక నయినను గిడ్డి బోలు నాయకులను విసరించి,

శీ|| శే|| దేశబంధు దాసుగారు

అఖిల భారత సంతాపదినము

జూలై నెల మొదటి తేది బుధవారము

ఆంధ్రదేశమునందంతటను ప్రతి గ్రామమును ఆనాడు పనిపాటులను విరమించి సాయంకాలము 5 గంటలకు బహిరంగసభలను జరిపి సంతాపమును సానుభూతిని వెల్లడించుతీర్మానముల నామోదించవలెను.

తమ ఆత్మగౌరవమును ఆంగ్లో హైందవులు కాపాడుకొనుట మేలు. ఇండియా మంత్రి గారు గాని మరి యెవరుగాని తమ నుద్ధరించెదరని దలచుట వ్యర్థపు తలంపు. భారతీయులతో సఖ్యము సాధ్యపడనిచో, ఆంగ్లో హైందవ సంఘము ప్రత్యేకముగ నిలిచియుండునని కలనల్ గిడ్డి గారు ప్రగల్భముల బలుకుచున్నారు గాని, ఇందువలన కలుగబోయెడి నష్టమును వారు గుర్తించుట లేదు. యూరపియను విద్య, హైందవ విద్యలో గలసిపోగూడదనియు, ఆంగ్లో హైందవుల కందువలన నష్టముండుననియు నూచించుట, కలనల్ గిడ్డి గారి సంకుచితదృష్టికి నిదర్శనము.

మనులోనీగారి నిశ్చయము

ఇటలీ ప్రధానమంత్రియగు మనులోనీగారు, ప్రతికూలపక్షమువారిని నిలువ నిచ్చునటుల లేదు. ఫాసిస్టీపక్షము సంపూర్ణ నిరంకుశత్వము జూపవలయునని వీరి తలంపు. దేశమంతయు తమ పక్షము నభిమానించుచున్నదని, మనులోనీగారు ప్రజల బలికిరి. వీరి గర్వోక్తులు, లండను టైమ్సు పత్రికకు సయితము రుచింపలేదు. ఇంపీరియలిస్టు భావములను గూడ, ఫాసిస్టీపక్షము మించిపోయినది. ఫాసిస్టీపక్షమే ప్రజాభిమతమును వ్యక్తపరచుచున్నచో, పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును, వాక్స్వాతంత్ర్యమును భగ్నపరుపనేల నని లండను టైమ్సు పత్రిక యడిగిన ప్రశ్న కడు సమంజసముగనున్నది. నిరంకుశాధికారపు బలహీనత, నిర్బంధప్రయోగమునందే గలదు. తమ బల హీనతను తాము గుర్తెఱిగియే, నిరంకుశ పరిపాలకులు ప్రతికూలపక్ష స్వాతంత్ర్యముల నవహరించెదరు. మనులోనీ గారెంత ప్రగల్భముల బలుకుచున్నను, వారిలోపము వారికి దెలియకపోదు. త్వరలో నది బయల్పడకమానదు. తెగువరకు విగించుచో, ఇటలీ ప్రజలయినను సహనము జూపజాలరు. ప్రజాపాలనమును రద్దుజేయనెంచిన ప్రయత్నము లన్ని దేశములలోను, విఫలమయినవి. ఇటలీలో నయినను వేరుగ జరుగజాలదు.

దక్షిణాఫ్రికా : సాత్వికనిరోధము

దక్షిణాఫ్రికాయందు, భారతీయులు సాత్విక నిరోధము నవలంబించుటదప్ప నేరుమార్గము గను

పించుటలేదు. హర్జిగాజి ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చినరీతిని, నిర్బంధ శాసనముల గావించుచున్నారు. శ్వేతేతరులకు నిలువ నీడలేకుండ జేయుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి సలహాను వారు లక్ష్యపెట్టుటలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిని అనలే లక్ష్యపెట్టరు. స్కట్టుగారి హితమయినను వారికి రుచింపలేదు. ఇట్టి స్థితిలో భారతీయు లెవరితో మొరబెట్టుకొనెదరు? వారిపై వారాధారపడకతప్పదు. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువరకు, వేరొకదారి గనుపించదు. ఈసత్యమును దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు గ్రహించి, సాత్వికనిరోధము నవలంబించుటకు ముందు అసహాయపద్ధతి నవలంబింప నెంచిరనియు, గాంధీమహాత్ముని తనయులగు మణిలాల్ గాంధీగారి యుద్యమమును నడిపెదరనియు తెలియుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి గర్వాతిరేకమున కిది ఫలము. భారతీయులొత్పాదకమును నిలుపుకొనినగాని, అంత్యవిజయము గలుగనేరదు. మణిలాల్ గారి ప్రయత్నము సఫలమగునని నమ్మదము.

స్వరాజ్యపాఠీ కార్యనిర్వాహక

సాధారణ సంఘములు

సమావేశములు

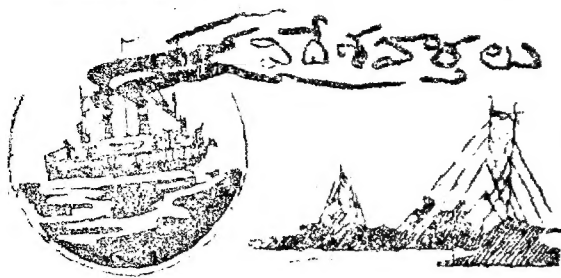
కలకత్తా యందు జూలై 15, 16-వ తేదీలంద

జరుగును

లాహోరు, జూను 29:— జూలై 16-వ తేదీ నాడు జరుగు స్వరాజ్యపాఠీ సాధారణ సంఘమునందు విచారణకువచ్చు విషయములపై చర్చించుటకు 15-వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు కలకత్తా యందలి రుస్సోరోడ్డువందలి 148 నెంబరు గృహమందు స్వరాజ్యపాఠీ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగునని అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శియగు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు డి.హాసీనుండి ప్రకటించుచున్నారు. సమావేశమందు భారతపరిస్థితులను గురించి చర్చింపబడును. అధ్యక్షుడు యితర కార్యనిర్వాహకాధికారులు సమావేశమందు నెమ్మకొనబడుదురు. ఎల్లసభ్యులును విచ్చేయప్రార్థింతులు. (అ. ప్రె.)

సతారావంశమునకు ఫించను

బొంబాయి, జూను 29:— శివాజీ సంతతివాడనని చెప్పుకొన్నటువంటి శీ|| శే|| సతారాభావు సాహెబు భాక్ స్నేయొక్క భార్యకు తనభర్త కిచ్చుచుండిన రు 2500 ఫించను సతారావంశముల కియ్యబడుచుండునని ఇండియా దొరతనమువారు తెలియజేసిరి. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

సహాయ నిరాకరణ సూచనలు

సాత్విక నిర్యాణము నులంఘించుట ననుట

జూన్ 28:—నూతనాంధ్రగారి కొడుకులలో నొకరు పానిలాలోగంధగారు ప్రస్తుతము దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నున్నారు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో సహాయ నిరాకరణోద్యమమును సాగించునన్నా రని తెలియుచున్నది. సాత్విక నిర్యాణమున కిదియే అనుచున్నాడు. కాని భారతీయులచే నాత్విక నిర్యాణమునకు పండ్లుబుగలేకని తెలియుచున్నది. ప్రభుభువనము నేలూలలో దీనిని సాగించుచున్నాడు. ఇచట ఇచట ప్రతికూల భారత రాష్ట్రీయవాదములను పరిక్షించెదరట. ఈ ప్రతికూలవాదము దక్షిణ ఆఫ్రికాలో సాత్విక నిర్యాణము నులంఘించెదరట.

ఇటలీ గోధుమపంట

విరగవంతులు

జూన్ 28:—ఇటలీలో 61000000 క్వింటాల్లు గోధుమలు పండినవియు, ప్రజలకు తినుటకు సరిపోవుననియు సాగునావ్యయంబు నిలవనితేయ నననములేదనియు తెలుపుచున్నా రధికారులు.

ఫ్రెంచి గోధుమపంట

విస్తారముగ నుండు ననుకొనుట

జూన్ 28:—ఫ్రాన్సులో 85000000 క్వింటాల్లు గోధుమలు పండినవియు, ప్రజలకు తిండికి సరిపోవుననియు నిలవనితేయ నననములేదనియు తెలుపుచున్నా రధికారులు.

పా సిస్టు విధానము

విద్యార్థులకు ముసాఫీరినిగారి ప్రత్యుత్తరము

జూన్ 28:—పాసిస్టు నిబంధనలు పాల్గొనకుండు విద్యార్థులకు అనుకూలముగా జాలవనియు, నిజమైన ప్రభుత్వము ఆంధ్రప్రదేశ్ గా లేదనియు ముసాఫీరిగారు తెలియజేసిరి. ఎంతో ఆకాంక్షించినవారు ఆందోళనను చేయుచున్నారనియు, పాసిస్టు స్వల్పమేయనియు, దక్షిణవారు ఇటలీ ప్రజలను బహుళసంఖ్యాకులుగ నేర్పరిచిగ నే పనిచేసినందుననూరనియు తెలియచున్నది. పాసిస్టులలో 8000000 మందిగలరనియు రాజకీయములందు ఒకపక్షతి నేర్పరుచుకొన్నవారనియు ప్రతిపక్షములగుచు పాసిస్టుల నామోదించు చున్నారనియు ఇటలీ ప్రజల వైతికభాతికాభివృద్ధికి పాసిస్టుల అనుకూలముని అంగీకరించుచున్నారనియు ముసాఫీరిని తెలియజేసిరి.

మైమునాత్రిక వ్యాఖ్య

ప్రజల ప్రాముఖ్యతను సరికట్టవచ్చి గావని ముసాఫీరి గారు తెలుపుచున్నారు. కాని ఇది నిజమో కాదో ప్రజలు నిర్ణయించవలసినదిగాని ముసాఫీరిగారు చెప్పినదంతా ప్రయోజనములేదు. 3000000 మంది కన మరలను నడలించుచున్నారను ప్రజలకును వాతే పరిష్కారము జేసిన బాగుండును. ఇటలీ ప్రజల సంఖ్య 4000000. ఆట్లయితే ఇంతవఱకు 8000000 వఱకు పాసిస్టులు ఎట్లు ప్రాతినిధ్యమును అంకితమిచ్చి పాండిత్యమును అసంపూర్ణమునకు చెప్పిచే అనుచో పత్రికల సోల్లను చూయుటకు బహుళంగపథం దుపన్యసించరాదనుట ఎందుకు? కావ్య రిక్తావృత్తికావ్యమునకు నిరంకుశాధికారమును ఇచ్చిరి. కావ్యరీతి ప్రపంచమున వారు దానిని వినియోగించుచున్నారనియు మైమునాత్రిక ప్రాయమిచ్చును.

నిజమే ముసాఫీరిగారు ఇటలీ షేవమును త్రికరణకుద్దిగ గోగుచున్నా రనుకొనెదము. కాని ఈపక్షముతో ముసాఫీరిని గాను తమ చింతలను వెదవేర్చుకొనజాల రనుచున్నది.

ఫ్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

కొత్త సూచనలు

సాంఘికవాదుల సహాయము

జూన్ 27:—దిమాంజీగారు బదులిచ్చిన 4000000000 ఫ్రాంకులలోను నేవనలు దీక్షెన్న బాండ్లను తిరిగి తీసివేయుటకై కొద్ది మొత్తమే నిలిచియున్నది. వ్యయము నంతను పన్నుచే పూర్తి చేయవలెను. మనకియ నలసి న మొత్తమును తీర్చివేయుటకు గనువును పొచ్చింపు కంగీకరించవని కెయిలోగారవారి. కరెన్సీని విస్తారముగ పెరుగనియ మనిరి.

బంగారు ఋణమును దీసికొనుట యనగా బంగారు స్టాంపులను ప్రవేశపెట్టుటయనిరి. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, మరియు ప్రభుత్వములవారును బంగారు స్టాంపులను ప్రవేశపెట్ట గల్గినపు డ్రెంచి పరిశ్రమలు మామూలు ప్రమాణమునకు రానిచో నష్ట పడుననిరి.

బంగారు ఋణము తప్పక పెగుననియు మౌలికవిధమున కీషమయమై ప్రమాదము వచ్చుచో దానిని తొలగించుటకే ప్రభుత్వమునకు సాంఘికవాదులు సహాయము చేసెదరని తెలియుచున్నది. విశుమనీలిని తెచ్చి పెట్టుకుండ రాజకీయ సాంఘిక వాదులు ఓటుల నీయలేదు. రైటుపక్షమువారుగూడ ఓటుల నీయలేదు. ప్రభుత్వ ఆర్థికచట్టములను నెనెటు అంగీకరించెను.

చీనా పరిస్థితులు

తరుమబడిన చీనావారు

జూన్ 27:—ఫ్రెంచిదేశమునుండి వెడల గొట్టబడిన చీనాప్రజలు టెన్జియంలో ప్రవేశించిరి. టెన్జియం పోలీసువారు బోక్సము కలుగజేసికొని వారిని బట్టుకొని సరిహద్దు గొంపోయిరి. కిరిని చీనాకు బోవుటకు మార్చెయిల్సుకు గొంపోవలెనని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు తీర్పు జేసిరట.

మ్యాంగుపేలో రాళ్లను రుప్పులు

మ్యాంగుపే, జూన్ 27:—నేడు జనులు రాళ్లను రుప్పురి. పోలీసువారు జనుల గుంపులను సారదోలిరి. చీనా పోలీసులు వైద్యాలయమునకు గొంపోయిరి.

బ్రిటిషు బ్లావాకటులు (వైనికులు) కూలీలు దొరకనిచో ఓ. అండ్ ఓ. పాగయోజలో సరకును పీకే దించెదరట.

నివ్వకయూసెక్ కెయిపా మరల పాగయోజలను బంపుచున్నాడు.

అనగర మున్నులో రయాగుగ నుండవలెనని ఇండియాలోను, పశ్చిమ కార్యాలయములందున్న బ్రిటిషు, ఇండియను వైద్యములకును తెలియజేసిరట.

విచారణసంఘము

డికింగు, జూన్ 28:—మ్యాంగుపే కాల్యాలను విచారించుటకు ప్రాశస్త్యపూనామాత్యులగు డాక్టరు ఎన్. వ్యాంగు, అడ్మిరలు ఇసాయిటికిరూగార్లను నియమించి రని తెలియుచున్నది.

మ్యాంగుపే, సింగటా, పెవూ, డికింగులలో నెమ్మదిగ నున్నది.

ఫ్రెంచి ఆడ్మిరలు క్యాంటను కేగెను. చీనాబ్యాంకులు మరల కార్యాలయములను తెరచినవి.

కలకత్తాలో నున్న ఎలీయస్ వేయరు అను వాతడు 670000 పౌనులను గడించెనట.

పోలండు సరిహద్దులు

అధ్యక్షుని ప్రకటనము

వార్సా, జూన్ 28:—పోలండుపై పామరేనియాకు ఎక్కువపనుకుబడి యున్న దని పోలండు అధ్యక్షుడు జనెను. పోలండు సరిహద్దులను సరళజేయు విషయమై చర్చించుసభకు పోలండు ప్రతినిధులను పోలీయజాల మనిరి.

ఆస్ట్రాలు మెన్స్ గారు

ఫారెస్ట్ ఆఫీసరు స్థానమునకు పోటీ సర్పిరిని తెలియుచున్నది.

రిపుల సంకులము

సహాయ సైన్యము

జూన్ 27:—రాబడు వార్తలు తాజావేజ్ రోడ్డున రిపులు అవస్థించనమును ప్రారంభించిరన్న వార్త నిజమే యని నిర్ధారణచేయుచున్నది. అసంతృప్తులగు శత్రువులు 5000 తిరుగబడ ఫ్రెంచివారు వారిని తరిమిరి. అసలు రిపులైన కులు పీరిలో కలియించు వేచియున్నారు. రిపులకు ఎక్కువసహాయము దొరికెననియు ఎల్ కెరీరునదిదగ్గర ఒత్తిడిని గలుగజేయుచున్నారనియు ఫ్రెంచివారు వైమానికదళసహాయముతో ఇంతవరకు ఎదుర్కొనిరనియు తెలియుచున్నది.

ఆముందనేజ్

చాలవారము ఆర్మీటికు ప్రాంతములందు విమానముల మీద సంఘర్షించుట ప్రమాదకరమని ఆముందనేను గారు తెలియజేసిరి. అమెరికా యూరపుదేశములందు యువస్వసింఛెదమని నుడిపిరట.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచిమైత్రి

పోయింకేరుగారి ప్రకటన

జెర్నల్, జూన్ 28:—జెర్నల్ యుద్ధవార్తాకోశ్చన సంఘమున పోయింకేరుగారు జెర్నలను బ్రిటిషువారంగీకరించుటచే ఫ్రెంచి ఆంగ్లోమైత్రికి ప్రజల దృష్టాంతరమనియు అందుచే రెండుదేశములకును నిరంతర మైత్రి నాటకొనుగాక యనిరి.

డానోగూగారికి ఎడమభుజము

ఒసిలిపోవుట

జూన్ 28:—నన్మట్టపుపంఢములందు ప్రమాదవశమున డానోగూగారికి ఎడమభుజము ఒసిలిపోయెను. వైద్యచికిత్సబండిలో డానోగూగారికి ఒడలు తెలియకనే గొంపోయిరి. ఆతని భుజము విరిగిననుచున్నాడు. చాల దెబ్బలు తగిలెనట. పాగిడానాయము లేదనియు, ఆతని స్థితి తృప్తికరముగ నున్నదనియు ఏక్కురే చాయాపటమును దీసి వీయెముక విరిగినో కను గొనెద రనుచున్నాడు.

వైమానిక ప్రదర్శనము

హైదరాబాద్ సార్వభౌమదంపతులు, యార్క్కు ప్రభుదంపతుల ఎదుట జరిగెను. పెద్దవిమానములు, చిన్నవిమానములు రకరకములు వచ్చెను.

లైబీరియా రబ్బరుపంట

విషయమై అమెరికాకు ప్రత్యేక పాకర్మములను గలుగజేసిరి. అమెరికావారు లైబీరియా ప్రభుత్వమునకు 5000000 డోలరుల ఋణమునిచ్చిరి. ఇదివరకే టెల్గ్రాఫ్సు కంపెనీకి 1100 ఎకరముల స్థలమును రబ్బరుపంట నిమిత్తము ఇచ్చిరట. మొదట బ్రిటిషువారి కేర్పాటుజేసిరట.

టెన్నిసు ఆలాడుచు మరణించుట

లండన్, జూన్ 28:—టెన్నిస్ ఆట ఆడుచు మేజరు హెన్రీగ్రాం ఆండర్సనుగారు ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. రోయలు వైమానికదళమునకు వైద్యుడీతడు.

కుర్దు విప్లవనాయకుని ఉరిదీయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కాన్స్టాంటినోపిలు, జూన్ 30:—కుర్దు విప్లవ నాయకుడు షేకునేడు, ఆతని అనుచరులు 29 గురిని ఉరిశిక్షకు పాల్పెసిరి. ఇంకొక 15 గురు విడుదలజేయబడిరి. షేకునేడు 46 గురు అనుచరులను ఉరిదీయబడిరి నేటి ఉదయము రెండుగుంటలకు చాలమంది ప్రజలు గుంపుగూడికొక పథకు సంతసించిరి. వారింటిరులు చాలమంది తోడ్పడిరి.

యువరాజు

రోడ్డిసియా జేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 30:—యువరాజు గిరు నాల్యాండు నుండి రోడ్డిసియా జేరెను.

చీనా పరిస్థితులు, బ్రిటిషు సైన్య సన్నాహములు

“సంజ్ఞే టైము” విలేఖరి వ్రాతలు సత్యముగాదు

సిన్హ, జూన్ 29:— చీనా పరిస్థితుల విషయమందు బ్రిటిషు భారతీయ సైన్యములను చీనాకు బోధించు సంస్థ ముగ నుండవలయునని ఆజ్ఞాపింపబడెనని “సంజ్ఞే టైము” పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన వార్త సత్యముగాదని సిన్హ అధికారులు చెప్పుచున్నారు. అట్టిపనికీ బ్రిటిషు సైన్యముగాని భారతీయ సైన్యముగాని సిద్ధముగ నుండవలసినదని ఆజ్ఞాపింపబడలేదు. (అ. ప్రె.)

లెన్ టెంటు జనరలు సర్ జాన్ షీగారి సంచారము

సిన్హ, జూన్ 29:— దీర్ఘ సంచారము సల్పుటకు సిన్హ నుండి జూలై 11 వ తేదీన అష్టమెంటు జనరలు సర్ జాన్ షీగారు బయలుదేరెను. సైనికాల్లునందు జూలై 12 వ తేదీ మొదలు 16 వ తేదీ వరకును ఆగెదరు. నాసిరాబాదునందు 18 వ తేదీన, ఉదయపురమునందు 28 వ తేదీన, ధౌయందు 24 వ తేదీ మొదలుకొని 27 వ తేదీ వరకును, బొంబాయి యందు 28 మొదలు 30 వరకును, సర్ జాన్ షీగారు రాగెదరు. అచటినుండి వెడలి పునహాయందు తొమ్మిదిదినము లాగెదరు. హైదరాబాదునందు ఆగస్టు 22 మొదలు 28 వ తేదీ వరకును ఆగెదరు. ఆగస్టు 31 వ తేదీ కిక్కిగారు. సిన్హ తిరిగివచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

వజీరిస్థానుముఖ్యపట్టము మార్పు ఆజ్ఞాపించుట

సిన్హ, జూన్ 29:— డేరాఁయస్థులుఖాను పురమందిర మన డేరానవాబుగారి అగ్రతంత్రులందఱిగిన సమావేశమందు బహుమతు వజీరిస్థాను ముఖ్యపట్టమును మార్పు గావించుట తీవ్రముగ ఆజ్ఞాపింపబడిన తీర్మానము గావించబడెను:—నవాబులు జమిందారులు, మునిసిపలు కమిషనరులు, సాహకార్లుగల యీబహిరంగసభయందు డేరాఁయస్థులుఖానునుండి బహుమతు వజీరిస్థాను ముఖ్యపట్టమును మార్పుట ఏకగ్రీవముగ నిరసింపబడెను. డేరాఁయస్థులుఖాను వర్తకనాశనమున కిది హేతువగును.

అట్టిమార్పు అమిలప్రయము నెట్టి డబ్బున కెట్లది రోజులందు గారణముగా నముఖ్య స్థానమును మార్చుచేయు దలంపు విరమింపవలయునని దొరజనమును యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

ఈభయముపై ఛీఫుకమిషనరును సందర్శించుట కొక డిప్యూటీ కమిషను (రాయబారము) బంపవలయుననియు, తీర్మానము ఛీఫుకమిషనరు సైన్యపు ముఖ్యకార్యాలయమునకు సిఫార్సు చేసి పంపుటకు గౌరవనీయులగు ప్రధానకమిషనరున కంపవలయుననియు నిశ్చయింపబడెను. (అ. ప్రె.)

షాంగుహే అకాలీజిత ఆగమనము

బొంబాయి అకాలీల సన్నాహము

బొంబాయి, జూన్ 29:— సర్దారు సాదాగర్, సింగగారి నాయకత్వముక్రింద షాంగుహేనుండి వైనా మేలుట్టి మరు సిసిలియాలోనుండి ఒక అకాలీజిత దిగెను. జతయందు యిరువదియైదుగురు సభ్యులుగలరు. వీరిలో గొందరు వర్తకము జేయువారు, మరికొందరు షాంగ్ పోలీసుదళమునందు బని చేయువారు. షాంగ్ యందు సుమారు 1400 మంది సిక్కు జనాభాగలను. షాంగ్ జత కార్యక్రమ మింకను నిర్ణయింపకొనలేదు. చక్కని సన్నాహమును బొంబాయి అకాలీలు షాంగ్ జత కిచ్చిరి. రహస్యముగ నొక హోటారు కారును అలంకరించి అందు గురుగ్రంథ సాహేబునుంచి వీధులగుండ ఉత్సవముతో జత ఊరేగెను. (అ. ప్రె.)

బర్మాదొంగలు

మేయిహే, జూన్ 27:— న్యాంగ్ లైంగ్ గ్రామము లో బందిపోటు జరుపుటకు వచ్చిన దొంగల నతిధైర్యముగా నిల్లంబులతో తరిమివేసినందుకు గవర్నరు డిప్యూటీ కమిషనరు ద్వారా గ్రామస్థుల నభినందించెను. (అ. ప్రె.)

“విప్లవభ్రాతృసమాజ్” కేసు

కలకత్తా, జూన్ 29:— “విప్లవభ్రాతృసమాజ్” (విప్లవము సాధ్యమగుదము) అనే చిన్న పుస్తకమును రచించిని ప్రకటించిన ప్రీయినాథ్ గంగూలీ అత్యుపహరణ రాజుడ్రోహము ఐ. పి. సి. 124 ఏ. సెక్షనుక్రింద ప్రధానరాజుధాని మేజిస్ట్రేటు మొదటివాని కార్యకలలును రెండవవానికి రెండును కఠినశిక్ష విధించెను. (అ. ప్రె.)

త్యాగ మెక్కువా, తలిదండ్రుల పోషణ మెక్కువా?

“త్యాగ మనగా పవిత్ర వంశముగట”

(యంగు ఇండియా)

నేను బెంగాలులో ప్రయాణముజేయునపుడు ఒక వివరితపు సంగతి వింటిని. ఒక ప్రజా సంస్థ యందలి సభ్యులు తల్లి వండ్లల పోషించుటకు ఆ సంస్థనే పోషించుట యుక్తమని తలచినట్లు వింటిని. ఇందులకు నేనంగీకరింతుననిగూడ యనుకొనిరి. నేనీ పత్రికయందు వ్రాసినవానిబట్టి అట్టి యభిప్రాయము గల్గినయెడల పాశకులను తుమాషా గోరెదను. నేనట్టి పాపమును జేసితి నేపా యెగుగను. నేనింకవరకు వచ్చినది నా తలిదండ్రుల మూలముననే. క్రాణులు లేన తల్లిదండ్రుల నెటుల గౌరవించెనో నేనును అట్టి భావమునే కలిగియుందును. నేనీ మాటలు విన్నపుడు లోపల కోపమును బట్టజాలకపోతిని. ఇట్టి భావములుగల యువకుడు ఆ విషయమున నిశ్చయముగ నుండెనన జాలము. కాని యిక్కాలమున కొందరు యువకులు తెద్రపోక డల బోవుచు సర్వజ్ఞులుగ తలంచుట పరిపాటియైనది. కొడుకులు పెద్దవారయినపుడు ముఖ్యముగ జేయవలసినది తలిదండ్రులను పోషించుట యని నాయభిప్రాయము. ముందు యీపనిని నిర్వర్తించువరకును వారు దేశసేవ జేయనక్కరలేదు. తలిదండ్రులకు అన్నవస్త్రముల నిచ్చుటకు వారు అన్నములేక మాడనైన మాడవలెను. అయితే యువకులైన వారు తెలివి తక్కువగును మాధులుగనుండు తలిదండ్రుల మాట మాత్రము వివరాదు. తమపోషణకు గాకుండ నింకను అనవసరమైనవాటికి డబ్బు కావలెనని కొరత తలిదండ్రులు గలరు. ఏదో డంబములతో మాతృశ్రీ పెండ్లిండ్లతో ధనము వ్యయము జేయగోరుదురు. దేశసేవ జేయ గోరువారు అట్టి ఖర్చుల నొప్పుకొనకుండవలయును. నిజముగ దేశసేవ జేయవా డెవడును అన్నములేక మాడినది నే నెరుగను. లేమి యున్నను కొందరు జీవనము గడుపుకొనుట నే నెరుగదును. కాని పనిపాటలలో మెదిలి వారి ఖిలవ బైటికి వచ్చుకొనిదియు వారికి లేమియుండజాలదు. కష్టములు, పరీక్షకాలమును వచ్చినపుడే మనుష్యుడు రాటు దేలును. అవి శుభసూచకములు. ప్రతియువకునకును కావలసినదేమో యుండి కష్టమేమో తెలియకున్నయెడల, లేమి యేమో తెలియకున్నయెడల పరీక్షకాలము వచ్చినపుడు తాళలేక పోవచ్చును. త్యాగముజేయుట సంతోషము.

కాబట్టి త్యాగము జేసితిని అందరియెదుటను టనుటమా వేయుట మంచిదిగాదు. చాలమంది ప్రచారకులు త్యాగమున్న లేక్కజేయమని చెప్పినట్లు వింటిని. ప్రశ్న మీద ప్రశ్న జేయగా త్యాగ మనగా ముష్టి యెత్తుకొనియు, విరాళములమీద జీవించుటయని వారు జెప్పిరి. విరాళములమీద జీవించుటలో త్యాగము లేదని నేను జెప్పితిని. చాలమంది నేత నేవకు లట్లు జేసిరి. కాని వారు యేమాత్రముగాని త్యాగము జేసితిమని చెప్పకొనలేదు. చాలమందియువకులు యెంతెంతయో ధనమును సంపాదించుకొను ప్రయత్నము నడులకొనిరి. అది నిజముగా వారికి గౌరవమే. అప్పటికినను స్తోత్రము నెక్కువ జేయవచ్చునా యని నాకు సందేహము గల్గియెన్నది. త్యాగము చేసినపుడు సంతోషముతో పన్ను చెప్పదాని నేరే జెప్పనక్కరలేదు. త్యాగము జేసి సంతోషతోనుండిన లాభములేదు. త్యాగముజేయుటయన విమలసంతోషముగటయే. త్యాగముజేసితిని గదా అందరును సానుహితజూపవలెనని యెదురుమానునాడు అల్పము. ముగ్ధుడు ద్వయమును త్యజంపవలసి త్యజించెను. ఆయనకు భోగభాగ్యములు గ్రుమ్ముకున్నట్లుండెను. భాగ్యములుండట బాధకరముగ పండియే లోకహాన్యుడు బీదవాడయ్యెను. ఆంధ్రుడుయే

మాత్రముపాపాలు చగ్గెన్నను బరువకుకొనివచ్చినది వచ్చినట్లు పోయేవార్గము జూచును. ఆయనకు పెంతునోపనిషియుండులెనని నేను జెప్పితిని. ఆయనవని నవ్వి, మరల ఆపనినే యేమాత్రము పశ్చాత్తాపములేదని జేయును. మీయామల కెంత ఆహుతియైనను జాలదు. ప్రళయభయంకరజేవం.

“మంచిది. బాలులారా, మీరిప్పుడు స్వతంత్రముగనున్నార” అని ఆశీర్వాదించులోపల యిష్టమున్నను లేవన్న స్త్రీపురుషులు యువకులు యెంతయో త్యాగముజేయుటలు ఆమోతజేయును. మనకింకను త్యాగమన్న ఆంధ్రుగ నున్నది. సర్వమింకను గోచరింపవలసియున్నది.

(మో. క. గాంధీ)

“వారలకు జేసిన అన్యాయమేమియు లేదు”

“యంగుండియా”

“మీసందేశము భారతదేశములో విద్యావంతుల నాకర్షించలేదని చెప్పుటవలన మీరు విద్యావంతులను భారతీయుల కపచారము జేయుటలేదా? మీకు కుడిభుజముగ నున్న రాజగోపాలాచారిని జూడుడు. మీరు యంగుండియాలో శేరైన యెర్రని భారతీయులు విద్యావంతులు భారతదేశమందెంతమందియో గలరు. వారే లేకపోయినయెడల మీ రక్కడనుండెడివారో? గ్రామములందు పనిచేయవలెననుట బాగుగనే యున్నది. కాని అది గూడ వారినహించుముతోనే మీరు జేయుచున్నారు.” ఈవాదములో అపార్థముగలదు. ఇట్లులకగానే పండుగగాలేదు. స్వార్థమునువీడి చాటింపు లేకుండ మానముగ దేశసేవజేయుచు రాటుపుసందేశమును వ్యాపింప జేయుచున్నవారు నిజముగా దేశమునకును తమకును గౌరవమును దెచ్చినవారే యగుదురు. వారు లేకున్నయెడల నేను నిస్సహాయుడనే యగుదును. కాని భారతదేశమునందు నేనెంత విద్యావంతుడనో వారును అంత విద్యావంతులే. ఎక్కువ యేమియును లేదు. విద్యావంతులైన భారతీయులు యిష్టములేకగాక నవ్యుకము గలుగక తొలగియుందురు. ఈమాటలు వ్రాయునపుడు నామనస్సులో శాస్త్రీ, జిన్నా, చింతామణి, సత్రా మున్నగువారు సుప్రసిద్ధులగు విద్యా శేఖరులు గలరు. అన్ని పక్షములవారును నాయెడల గౌరవముతో నున్నను నా మార్గములన్నను పోకడలన్నను భయముతో జూచెదరు. వారిలో కొందరు నామార్గములను చక్కబరచి నాతోగలసి పనిజేయవలెనని వాదించబూరెదరు. నేనెటుల వ్రాసినది వారి నేమియును ఆజ్ఞాపించుటకు గాదు. నేను నాలోపములను జూపుటకును, ఈరాటుమును జేపట్టిన సాడుగాటిదా రెంత దేశభివృద్ధి కవసరమో వారును అంత అవసరమని జూపుటకే యిట్లు వాసితిని. న్యాయప్రకారము కార్తెను నాయకత్వము వారి చేయని యెప్పుకొనెదను. ఓట్లను కలిపి ఆవిషయమును నిశ్చయింపనొల్లను. భారతదేశము రాజకీయముగ మోక్షము గాంచుటకైనను రాటుము ఖర్చు ముఖ్యావసరములని వారిని సమ్మించువరకును నేను సహనముతో వేచియుండెదను.

(మో. క. గాంధీ.)

ఆంగ్లదేశమున హైందవవిద్యార్థులు

వీరికి విద్యాసౌకర్యలో ప్రవేశమేల దొరకదు?

కలకత్తా, జూన్ 29:— యునై టెడు కింగ్డుములోని విద్యాసంస్థలలో హైందవవిద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకకపోవుటకు చాలవరకు కారణము. వారు సకాలమున తమ దరఖాస్తులను పంపకుండుటయే యని ఇండియా హైకమిషనరు (లండను) చెప్పుచున్నాడు. యునై టెడు కింగ్డుములో విద్యా సంస్థలన్నియును వచ్చేసంవత్సరము చేరుకొనవలసినవారివిషయమై ఏప్రిలు మే నెలలలోనే ఏర్పాట్లను చేయుదురు. కాబట్టి అక్టోబరు నెలలలో ప్రారంభమయ్యే సంవత్సరములో ఏవిద్యాసంస్థలోనికైనను చేరదలచుకొనే విద్యార్థులకును దరఖాస్తులను పూర్తి వివరములతో ఏప్రిలు 7 తేదీలోగా హైకమిషనరు ఆఫీసుచేరేట్లు పంపవలెనని హైకమిషనరు సూచించుచున్నాడు. ఒకవేళ ఏ విద్యార్థులకైనను తమ హైందవ విశ్వవిద్యాలయములో జరిగిన పరీక్షాఫలితములు తెలియకున్నయెడల అట్టివారు తమ దరఖాస్తులను వైనచెప్పబడిన కాలమునకేపంపి ఫలితములు తెలిపి అధికయోగ్యతలను సంపాదించినప్పుడు అట్టివానిని నెంటు నే కేసులుద్వారా తేయజేయవలెనని గూడ నిశ్చయింపబడినది. (అ. ప్రె.)

లాహోరు పురపాలక సంఘము

వృథావ్యయమునకై ప్రభుత్వము చేసిన

యాజ్ఞాపణను ద్రోసిపుచ్చుట

లాహోరు, జూన్ 27:—లాహోరు పురపాలక సంఘమువారు సభలో పురసనమును పాడుచేసిననియు, పరిపాలన సరిగా లేదనియు నా జేపించుచు ప్రభుత్వము వ్రాసిన లేఖను విమర్శించిరి. పురపాలకోద్యోగలపయ నట్టియాజ్ఞాపణం జేయుచు పత్రికలలో ప్రకటింపబడెను. అప్రే ప్రభుత్వము సభ్యుల కెటువంటిది. పురపాలక సంఘము యాజ్ఞాపణలను నిరాకరించి యట్టి తీర్మానము జేసిరి.

మొర్రాకోలో ఫ్రెంచివారివెళ్ళిరి

అబ్దులు క్రిముగారు యుద్ధమున కెందులకు పూనుకొనిరి?

మాంధ్యపుర గార్డియన్ పత్రిక పులిటరీ విలేజుకుడు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

మొర్రాకోయందలి ఫ్రాన్సువారి సరిహద్దులపై అబ్దులు క్రిముగారు దాడివెడలించిరి. రిఫన్ ఎందులకు చేసిరి అనువిషయమై ఆలోచించుటకుపూర్వము అచ్చటి పరిస్థితులను పరిశీలించుట ఉచితము. స్పెయిన్ ఫ్రాన్సు సరిహద్దులు స్పష్టముగ నిర్ణయింపబడియుండలేదు. ఏవో కొన్ని గుర్తులు నిర్ణయింపబడెను. ఇప్పుడాసరిహద్దులయందే యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఫ్రెంచివారు తమ సరిహద్దులను సెక్సులను విభజించి ప్రతి సెక్సుయందును కొంతమంది సైనికులను, కావలానుంచెరి. సైనికు లుంచబడిన ప్రతి ప్రదేశమునందును 75 మిలియనుల ఫీట్లుగన్నులు, 6 పెనును గన్నులు, 6 నెలలకు సరిపోవు ఆహారపదార్థములు యుంచబడినవి.

కాని నీటిసౌకర్యములు లేవు. 6 నెలల కొకపర్యాయము ఆహారపదార్థములు సప్త చేయబడుచుండును.

సరిహద్దులయందున సైనికసెట్టింపకాక లోపలిభాగము నందుగూడ అచ్చటచ్చట సైనికు లుంచబడియున్నారు. వారికి తగిన ఆయుధసామగ్రి ఆహారపదార్థములు కూడ అచ్చట యుండును.

ఫ్రాన్సు స్పెయిన్ సరిహద్దులు స్పష్టముగ నిర్ణయింపబడినందున కొంత ప్రదేశమున కెవరు అధికారులూ చెప్పుటకు పీలు లేకుండెను. ఈ ప్రదేశమునందు అనగా ఫ్రాన్సు స్పెయిన్ రాజ్యముల మధ్య బెనిజెరాలు, బెనిజెరయగాలు అను రెండుజాతులవారున్నారు. ఈజాతులవారికి అబ్దులుక్రిముగారు అధిపతి. ప్రతి సంవత్సరము ఈజాతులవారు క్రిముగారికి పశువులు, ధనము, బహుశ శ్రీలనుకూడ కప్పముగ చెల్లించుచుండుట ఆచారముగ నున్నది. తనకు కావలసిన సైనికులను ఈజాతులనుండే క్రిముగారు సిద్ధము చేసికొనచుండెడివారు. వీరు కాంతినికోరువారు గ్రామములందుండి తమ భూములపై పంటలపండించుకొందురు.

స్పెయిన్ సైనికదళములేనందున ఈజాతులవారు తమ రాష్ట్రముపై దాడివెడలెదరోమో యని ఫ్రాన్సువారు భయపడిరి. ఈభయముతో తమ సైనికులసఖ్యతనున్నదిచేసికొనిరి. తమసరిహద్దుల నతిక్రమించి మరికొంత ప్రదేశమును స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఈకారణమువల్ల అబ్దులు క్రిముగారిస్వాధీనమునందున్న కొంత ప్రదేశము ఫ్రాన్సువారికి చేరెను. స్పెయిన్ వారిలో గలిచిన ధైర్యముపై కాబోలు క్రిముగారు ఫ్రాన్సువారిపై దాడివెడల పూనుకొనిరి. రెండు జాతులవారి సహాయమువల్ల మరికొంత ధైర్య మేర్పడెను.

కాచి వారి ఆశలన్నియు నిరాశలయ్యెను. రెండుజాతుల వారిలో కొందరు క్రిముగారికి లోబ్బడిరి. రిఫ్సులుకూడ సహాయమునకువచ్చిరి. కాని ఫ్రెంచివారు అధికముగ సైనికబలముగలవారగుటచేతను సేనలతోవచ్చి అన్ని ప్రదేశములను ఆక్రమించుకొనిరి. క్రిముగారు స్వాధీనపరచుకొనదలచిన ప్రదేశము వాకి చిక్కలేదు. ఫగోరయుద్ధము జరిగెను. ఫ్రెంచివారిలో నలుగురు సైనికోద్యోగులు 150 మంది సైనికులు మరణించిరి.

జెనరలుచాంబ్రినుగారు ప్రధానసేనాధికారిగ నున్నారు. పెజోనందు వీరిప్రధానస్థానమున్నది. మువ్వరు ఉద్యోగులు మరి మూడు ముఖ్యప్రదేశములందు సైనికులతో సరిహద్దులను సంగ్రహించుచున్నారు. సైనికులుండు అన్ని ప్రదేశములందును సైనికులకు కావలసిన ఆహార పదార్థములు కావలసినంత ప్రాకుయున్నది. సైనికుల సంఖ్యను పెద్దచేసికొనుటకుకూడ ఫ్రెంచివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. 20 వేలమంది శ్వేతజాతులకుచేరిన సైనికులు, 25 వేలమంది నేటిపు సైనికులు ఫ్రెంచివారి స్వాధీనమునందున్నారు.

ఓడలు

‘సర్కాసియా’ యోడ లండనునుండి లయలుదేలి 26-వ తేదీని నూయజాకాలవ చేరినది. జూలై 7-వ తేదీని బొంబాయిచేరును.

మారిట్టి మాయిటాలియానాకంపెనివారి ‘యక్వీలియా’ యోడ యేడెనులేవు 26 వ తేదీని వవలెను. బొంబాయికి జూలై 1-వ తేదీకి చేరునని యూహింపబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తరపు సరిహద్దు రాష్ట్రోద్యోగి

సిన్హ, జూన్ 27:—పశ్చిమోత్తరపు సరిహద్దు రాష్ట్రములకు ప్రధానపు కమిషనరు డ్యోగిగానున్న గోల్ బోల్సుగారు సిన్హ జూలై 10-వ తేదీకి వత్తురని యూహింపబడుచున్నది.

పట్టణములను త్రవ్వట

లిబియాలో నదృష్టవశేషములు

శిలాశాసనము లెన్నియో బయల్పడుట

ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ట్రిపోలికేనియాలో భూమిని త్రవ్వి అద్భుతముల నెన్నిటిని బైటికి దీయుటలో గల పాత్రముఖ్యమును ప్రజలెప్పు డిప్పుడే కనిపెట్టుచున్నారు. డాక్టరు రెనాటో బార్టసేనీ, గవర్నరు కాన్స్టాన్టి పోల్స్సాహాయితో మాడునాలుగు సంవత్సరములనుండియు పనిచేసి చాల విచిత్రములను బైటికి దీసెను.

సాబ్రత్, ఓయా (ట్రిపోలి), లెప్టె సు మాగ్నా అను నీ మూడును పురాతనపు ఓడరేవులు. అందుచేతనే ట్రిపోలికేనియా అను పేరు గల్గెను. వీనిని యందు ఫియోనిషనులు కనిపెట్టిరి. రోమను ప్రభుత్వముక్రింద వాణిజ్యవ్యాపారములకు ముఖ్యస్థానములై ప్రసిద్ధిగాంచెను. కాని ఒక్క ట్రిపోలి మాత్రము రోము సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమైనపిదప నిలిచెను. మిగిలిన రెండును భూమిపాలయ్యెను. ఇందుకు వరదలను, భూకంపములును, అరబ్బులు దోపిడి చేయుటయు కారణభూతములయ్యెను. తుదకు యాపట్టణములు సముద్రముపైనుండి వచ్చుగాలి వలన కొట్టుకొనివచ్చిన యిసుకతో కప్పకొనిపోయి భవనము లేమియును గాన్పింపక పూడిపోయెను. ఇప్పుడవి 30, 40 అడుగులలోతున నున్నవి.

ఈ మూడుపట్టణములలోను సబ్రత్ చాల వాళ్ళా త్రవ్వగనండును. ఇయ్యది ట్రిపోలికి 50 మైళ్ల దూరమునండును. దానికి బోవుటకు ఇటాలియను సిపాయిలు మోటారు దారిని వేయించిరి. ఈ దారి మనోరమ్యముగ నుండును. రోము ఆధిక్యమును జ్ఞాపకమునకు వచ్చునటులజేయును. ట్రిపోలికిని జూరాకును రైలుగలదు. ఇది రిర్యలోనే ఫ్రెంచి టునిసియను రైలులతో గలుపబడును. సబ్రత్వద్ద భూఖననము 1928 నుండి క్రమమున జరుగుచుండెను. డాక్టరు బార్టసేనీగారితో పనిచేయువారలందరూ సోల్దరు, నేటిపు ఖైదీలుపై యున్నారు. వీరు భూమిని త్రవ్వి అప్పుడే ఒక పెద్ద దేవాలయమును, నాటకశాలను, స్నాన ద్రోణులను బైటికి దీసిరి.

జూపిటరు (అంగారకుడు) దేవాలయము

అచ్చటచ్చట కొన్ని భాగములు పడిపోయినను అంతయును భద్రముగ నేయున్నది. దేశస్థిమృతులుగాని అరబ్బులుగాని వీనిని కట్టడముల కుపయోగించలేదు. ఈ దేవాలయమునందు జూపిటరు ప్రతిష్ఠ చేయబడెను. 101 అడుగులయెత్తు 72 అడుగుల వెడల్పునుండవచ్చునై నీలిగ్రాహమున్నది. ఇటునటుమెట్లు గల్గి మంచి స్తంభములును, చెక్కడములునుగల మండప మొకటి గలదు. రెండు విగ్రహములు పెద్దవి దొరకెను.

నాటకశాలను పూర్తిగ త్రవ్వించెదల జ్ఞాతర ఆఫ్రికాలోని దానివలె నుండగలదు. రోమనుకలోనియంతు రెండింటిలు పైగా ప్రదర్శనశాల యుండును.

సబ్రత్, పోరులు

ఇంతవరకు సబ్రత్కు సంబంధించిన శాసనము లేమియు దొరకకపోవుటలంల తచ్చార్చిత్రిమగమ్యముగనున్నది. ఈమధ్యను భూశాస్త్రజ్ఞులకు 22 శాసనములు పూర్తియైనవిదొరకెను. అవి చాలవరకు యాపట్టణము ట్రిపోలిజను చక్కనిరీతినుండి కాన్స్టెన్టునువరకు నున్నటుల జెప్పుచున్నది. కొన్ని శాసనములు ఉదారలకు పేరులకు సంబంధించియున్నవి. వీటియను పూర్తిడెన్ను అనునాతడు స్వతంత్రభుద్ధుమీద పట్టణములో పండ్రెండు కొలాయిలను పెట్టినటులను అందుకు కొంతమొత్త మిచ్చినటును శాసన మొకటి గలదు. మరియొకరు ప్రదర్శనశాలలో విదురోజులు యుద్ధప్రదర్శనమును జూపినందులకు ఆయనకు కంఠరఫము నిచ్చినటుల గలదు. వెస్పేషియను మొదటిభార్య క్లౌడియాదామిటిల్లా సబ్రత్ దేశస్థురాలు. ఇప్పుటనే 157 వ సం॥ములో రోమను గ్రంథకర్త లూసియను అపూలియసుగారు దీచేసి మోసము చేసెనని విచారింపబడి ౩౪ ఫ్రీ కా పోలికాన్సులు క్లాడియసు మాక్సిముసుచే వీడిబిడుదలచేయబడెను.

చక్రవర్తిచిహ్నములు

లెప్టె సు మాగ్నా ట్రిపోలికి తూర్పుగా 75 మైళ్ల దూరమున మంచినీటిసంతమైన జిల్లాలోనున్నది. లిబియాలో 11 మంచి వర్షము జేయుచుండెడిది. సిప్టిమియ సెనెరసు చక్రవర్తికిది జన్మస్థానమని రెండవతాబ్బులులో దీనికి చిత్రముగ పేరవచ్చెను.

ను. ఆయన తన జననపట్టణమును మరచిపోకుండ తన ప్రతిష్ఠ కోసము మంచినీటి భవనముల గట్టించి అలంకరించెను. ఆయన చనిపోవునపుడు భావములన్నియును ఆఫ్రికా నూర్యరశ్మిమీదను ఆఫ్రికా సిపాయిలమీదను పోయెననియు, ఆఫ్రికను లాయనను భగవంతునిగ ప్రేమించె ననియు చెప్పెను.

సబ్రత్లోకన్న నిచ్చట నెక్కువ త్రవ్వబడినవి. మంచి ఫలితములు గాన్పించినవి. కొంతకాలములో పురాతనపట్టణ మంతయును బైటపడుననియే చెప్పవచ్చును. ఇంతవరకు నాలుగుముఖములు గలవిజయ అర్ధచంద్రాకృతి మంటపము బయటబడెను. దానికి 8 స్తంభములు చలవరాళ్లతో నెక్కబడియున్నవి. అందు తొలగములు, యుద్ధము, విజయములు, సెప్టెమియసు సెనెరసు తన భార్య జూచియాడోమ్నా తోను కొడుకుతోను సేనానితోను పట్టణమును విజయముతో ప్రవేశించుటయు గాన్పించును. రోములో మూర్తిజయంతోనున్న సెప్టెమిసు సెనెరసు అర్ధచంద్రాకార మంటపముతో నది సమానముగ నున్నది. ఈమండపమునుండి ధర్మవరకును 244 అడుగుల చదరము రోడ్డు యిసుకతో గప్పబడియుండ అది తీసి బాగు చేయబడినది. ఇవి మంచి నున్న పురాతనో కట్టబడియున్నవి. ఇచట చాల శిలావిగ్రహములు ముక్కులతో గూడ చెదరకుండ దొరికినవి. రెండునెలలలోపలనే 22 దొరికెను.

సాధచిహ్నములు

స్నానద్రోణు లిప్పుడు త్రవ్వి దీయబడుచున్నవి. వాని కానల పెద్ద రాజసాధము గలదు. అది 85 వేల చదరపుగజము లాక్రమించి యున్నది. దానిని పూర్తిగ బాగుజేసిన యెడల ఆకాలపు రోమను భవనముగ చక్కనిదిగా నుండగలదు. ఆపెద్ద గోపులు 96 అడుగుల యెత్తుగలవు. నిలువు హాలు ఒకటిగలదు. అది సీసపు స్తంభములపై నిలచియున్నది. స్తంభములపైగా హాలు చుట్టును ‘ఇంపరేటరు సీజరురూసి యసు సెనరలు’ అని దు. మిగిలిన మాటలన్నిటిని ఇసుకదులిపి బాగుచేయవలెను

(అ)

సర్ జేసీల్ బ్లెక్టెగారి

ఆగమనము

బొంబాయి, జూన్ 29:—శుక్రవార. నిచటకు వేంచేసిన సర్ జేసీల్ బ్లెక్టెగారు పురతనపుభవనమందు ఆతిథులుగ నుండిరి. శేరిగ్రామందు బయలుదేరి వారు బెంగళూరు బోయిండియా దొరతనపు ఆధికశాఖయచ్చు మోచ్ డెన్నింగుగారు గవర్న మెంటు భలగ నున్నారు.

భారత ప్రభుత్వ ప్రచుః

సైనికోద్యోగుల సౌకర్యములు

సిన్హ, జూన్, 27:— భారత సైన్యమందు నితరుబోలుల కవసరమునుబట్టి బంపబడి యచట మ్మబడిగాని, రోగగ్రస్తులై గాని, వికలాంగులై గాని, మట్ములనై గాని ముల యుద్యోగమందు చేరజాలని సైనికోమూరులు సామ్రాజ్య సైనికోద్యోగముల యెన్నికలందు కునుట సైనికసంఘ మంగీకరించినటుల భారత ప్రభుత్వము తియచున్నది.

ఉత్పిచ్చి, సాంధ్యర్షులలో నున్న సైనికకళాశాలల జేరుటకు నియమములు కొలదికాలములో మార్చబడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పోర్టుట్రస్టు సంఘాధ్యక్షుడు

బొంబాయి, జూన్ 27:—బొంబాయి పోర్టుట్రస్టు సంఘాధ్యక్షుడు, కేడెలుగారుతో సింధురాష్ట్రపు కమిషనరుద్యోగమును స్వీకరింపకముందు మూడుమాసముల నెలవుపై నాంగ్లదేశమునకు బోవుచున్నాడు. కేడెలుగారు మన్ననగన్న యధికారి. వారి పిడ్డలు పౌరులను చాలాభాధించుచున్నది. వీరు ‘మూల్తాను’ యోడలోనే లెప్టె సెంటుకర్నలు మిల్సు, వాట్సుగాట్లు పూడి, ప్రయాణము చేయుచున్నారు. ఇలకు ప్రధానన్యాయమూర్తి సర్ డాసను మిల్లరుగారువారి భార్య, న్యాయమూర్తి హరిజను, సేనాధిపతి యల్. జీవనూర్లుగలరు.

అఖిల భారత స్వరాజ్య పక్షము

కార్య-స్థాయిసంఘసభలు కలత్రాలో
148 రస్సారోడు భవనమున జూలై నెల
15, 16 తేదీలలో మధ్యాహ్నము
3 గంటలకు జరుగును

“అస్సత్తుని నిలక ఉద్యోగము ఎన్నుకొనుటకును ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి అలోచించుటకును జూలై నెల 16 వ తేదీన భారత స్వరాజ్య పక్ష స్థాయి సంఘ సభ కలత్రా సగరమున జూలై నెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరుగును గాన ఆసభలో చర్చింపవలసిన యితరవిషయములనుగూర్చి అలోచించుటకు జూలై నెల 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కలత్రా సగరమున దేశబంధు రాసుభర్యకాలలో (148 రస్సారోడు) భారత స్వరాజ్యపక్ష కార్య సంఘసభ జరుగును.

స్థాయిసంఘసభ ఏర్పడనమున జరుగునదియు ముందు కంకరాష్ట్రీయ స్వరాజ్యసంఘ కార్యదర్శివలన ప్రకటింపబడును. ఈసభలు వారముఖ్యమైనవి గాన సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రాగోరెవను.

భారత కానసభలోను ప్లేటు కాన్సిలులోను సభ్యులు అగానున్న స్వరాజ్యపక్షము వారందరును, రాష్ట్రీయ కానసభలో సభ్యులుగా నుండు స్వరాజ్యపక్షమువారిచే ఎన్నుకొనబడినవారును (నాల్గవంతువారిని ఎన్నుకొనవలెను), భారత కౌన్సిలు స్థాయిసంఘసభ్యులను స్వరాజ్యపక్షమువారందరును, రాష్ట్రీయ స్వరాజ్యసంఘములవారిచే ఎన్నుకొనబడినవారును పతిరాష్ట్రీయసంఘమువారునుచెరియిద్దరినెన్నుకొనవలెను, 1వ స్వరాజ్య స్థాయిసంఘ సభ్యులందరును, వారందరును సంఘసభకు ముఖ్యముగా రాగోరెవ నని భారతస్వరాజ్య సభాన కార్యదర్శి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

చదరంగము

ఖ్యాతి గాంచిన బోరిస్ నోస్కిచ్
రూదేశములో ఓడిపోవుట

జూన్ 27:—పాకిస్తాన్ మహారాజాగారి సమక్షమున జరిగిన చదరంగము పోటీలలో జగదీశ్చక్రాతిష్ఠిత్విని పూనానివాసియు నారాయణరావు క్విన్సి రొక్కలైన మార్గులను సంపాదించె. పోటీ పూనాలోనే ఆటకల్పలవారంద రీతిని 3. పూనా సార్వజనికసభవారు నిన్నటి స చరంజిత్ సింగ్ అగ్రతీత్రంద జోషీగారికి మెచ్చిరి. జోషీగారి నభీనందించుచు మహన్యా. చదరంగము అనలు హిందూదేశమునకు చెంది యువారపులో చదరంగమును విఖ్యాతిగాంచిన భారత్యుడైన జోషీగారికి విందులు మహారాష్ట్ర హిందు-చేశమున కంతకును గర్వింపదగిన విషయ అగ్ర్యకును చెప్పెను. ఆశ్చర్య సభవారు బంగారు కదానిని సహజురించిరి.

జోషీగారు ప్రజల కంటికి చందనము లిప్పించి యువరం ఆటగాష్ట్రీని ప్రజలయందు, ఆటలయందు చారికి గల శ్రద్ధలను మెచ్చుకొనవలసినయను చెప్పెను. మరియు బ్రిటిష్ ఆటగాండ్రును ప్రభుత్వమువారును కోరికలనుపాటించి యిరువురు హిందూదేశమున బ్రిటిష్ మోక్షకర్షణము లేక ఆట సభిం మునున్న దనియును చెప్పెను. (అ.ప్రె.)

శ్రీ వీరాంజనేయ భజనసమాజాధ్యక్షుడు
వార్షికోత్సవాహూవము - కారెంపూడి

క్రొత్తసమావేశము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లు సుదానవరము 2-7-25 ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి 4-7-25 వరకు మూడు దినములు కార్యములలో శ్రీ నామవారి సన్నిధియందు పూజాదివిధానములు, సభలు, ఉత్సవాలు జరుపబడును గాన గ్రంథాలను విశ్రేణి నేడయినట్టి కృత్యకర్మ లయ్యెదగాక! రా. విశ్వేశ్వరరావు.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారు

వారమురోజులనుండి అస్వస్థగానున్నది

“తలలో రక్తపుంజులు పొచ్చుటవలన నాయుడుగారికి వారము రోజులనుండి అస్వస్థతగానుండెనని డాక్టరులు తెలిపిరి. డాక్టరుగారు వైద్యులసలహాప్రకారము తాత్కాలికముగా అన్ని కార్యములను విరమించిరి. ఆలోచన ఎంతమృత్రమును పనికొరచిన డాక్టరులు తెలిపిరి. నాయుడుగారు రామేశ్వరము వెళ్లరు. మాతలుత్రవ్వించుకొనగోరిన పంచములలో మాటలాడి ధనముసంకుట కెరికా ననియమించెదను” అని (ద్రవిడరాష్ట్ర) కౌన్సిలుసభకు కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

మెట్టూరు ప్రాజెక్టు

ప్రారంభోత్సవము జూలై 20 తేది
సోమవారము జరుగును

ఉదకమండలము, జూన్ 28:—ఇదివరకు ప్రకటించబడిన ప్రకారము మెట్టూరుప్రాజెక్టుయొక్క ప్రారంభోత్సవము జూలై 20 తేది సోమవారమునాడు 11 గంటలకు జరుగును. గవర్నరు జూలై 12 తేది బయలుదేరి మెట్టూరుపాలయమునుండి ప్రత్యేకబండిలో చెన్నపురికి వచ్చును. 18 తేది యుదయమున మెట్టూరువెళ్లి రామకృష్ణ విద్యాధిగృహమువారి సాశ్రమపాఠశాలను తెరతురు. సాయంకాల మెదుగంటలకు పురమందిరమున కు వచ్చి సర్ త్యాగరాయశైలిజ్ఞాపకసభ కన్యకతపాంచును. 14 తేదిన గవర్నరు చిత్తూరు వెళ్లును. ఆచ్చటినుండి 20 తేది యుదయము 5 గంటలకు ప్రత్యేక బండిలో ఈశోడవచ్చును. ఉదయము భోజనమైనతరువాత గవర్నరు 85 మైళ్ళ దూరమున నున్న మెట్టూరుకు మెట్టూరులో వెళ్లి 9-30 గంటలకు ప్రాజెక్టుయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరుపును. రాత్రి 7 గంటలకు 08కి ఉదకమండలము చేరును. గవర్నరుగారిభార్య మొదలగు వారు ప్రత్యేకబండిలో సరాసరి మెట్టూరుపాలయం వెళ్లి సాయం కాలము 4-30 నిమిషములకు ఉదకమండలము చేరుదురు.

వైకం సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహులవిజయమునకును, మహారాణి యను కంపబుద్ధికిని, పూనాపాలకసంఘ మభినందించుట

పూనా జూన్ 27:—పూనా పట్టణపాలక సంఘము, రావులపాదురు యాష్ట్రీ గారి యధ్యక్షతత్రంద నుండి వైకంసత్యాగ్రహు లందినవిజయమున కభినందించిరి. తిగవాన్సూరు మహారాణివారి యుదారబాధిని రాజనీతిజ్ఞులను మెచ్చుకొనిరి. (అ.ప్రె.)

పార్వతీపురం తాలూకా మృత్యంజయనగరం
(ఒకవిశేషం)

25 వ తేదీన ఈ గ్రామములు సమావేశమై తమ సానుభూతి తెలుపుచు దాసుగారి ఆత్మకు శాంతి గల్గగాక యని ప్రార్థనలు గావించి 400 బీదలకు అన్నదానము గావించిరి. ఈ కార్యమును జయప్రథముగా జరుపుటకు జగదేవారు, జామి వారు ప్రశంసనీయులు. జూలై 1 వ తేదీన పార్వతీపురములో బీదలకు అన్నదానము చేయుటకు పురజనులు నిశ్చయించుకొన్నారు.

స్వరాజ్యపక్షవ్యవహారములు

నాలోచించుటకు పండిత నెహ్రూగారు కలకత్తాకు
జూలై మాసములో వత్తురు

లాహోరు, జూన్ 27:—అఖిల భారత జాతీయమహాసభ కార్యదర్శి యగు పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారి రింగ కాలము తనతండ్రి యగు మోతీలాలు నెహ్రూగారితో డల్హా నీలోనుండి నేడు లాహోరు చేరిరి. ఇచ్చట పంజాబు ఖిద్దర సంఘమువారిసభకు నేడు ఉండి రేపుగూడ నిచుటనే యుండి యలహాబాదునకు బోవును.

పండిత నెహ్రూగారి దేహము చాల అస్వస్థముగానున్నదనియు, తుయచే నిరంతరము బాధపడుచున్నారనియుఁ దెలిపిరి. అయినను, దేహస్థితి గమనించక, సాధ్యమయినంత త్వరలో కలకత్తాపోయి, మహాత్ముని, తనపక్షమువారిని గలకొని, ముందు తా మవలంబించవలసినదానిని గూర్చియు, తమనాయకుడు పోయినను నెట్టిలోటును లేకుండ తమపక్షపు కార్యక్రమమును నిర్విఘ్నముగ సాగించుటకును దగిన మార్గము లాలోచింపవలయునని యూహించుచున్నారు. పసుకై దుదినములు గడచిన పిమ్మట పండితుడు డల్హానీనుండి బయలుదేలి, లాహోరు, అలహాబాదులందు స్వల్పకాల ముండి యచటనుండి జూలై మాసమున వారముందు కలకత్తాలో నుండునని యూహింపబడుచున్నది. (అ.ప్రె.)

కలకత్తా శిష్టసభ యార్థికవ్యవహారము

కలకత్తా, జూన్ 27:—అక్కంటు సంఘమున కధ్యక్షుఁ డగు డా॥ బి. సి. రాయగారు తనవారమునాటి కలకత్తా శిష్టసభయందు 1925-26 సం॥పు బాదాయవ్యయపట్టిక నుంచిరి. సాధారణపుఖర్చుల నాదాయమునకు సరిపెచ్చిరి. కాని పట్టాలు వచ్చిన పిమ్మట గూడ ప్రత్యేకవిజ్ఞానము గోరు నట్టివిద్యాధిభులకిచ్చునట్టి విద్యాసంస్థకుమార్తెము రు 1,71,676 లు వ్యయాధిక్యము చూపబడియును. కాని యీ మొత్తము సంతూర్ణముగ వ్యయాధిక్యమును జూపదు. ఖర్చు లెక్కవ యగునట్టి యనేకసూచనలు సభయందు ప్రతిపాదించబడి యామోదించబడెను. దానివలన వ్యయాధిక్యము రు2,20,501 రు.వఱకు గావచ్చును. (అ.ప్రె.)

వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుదండతుల రాక

కలకత్తా, జూన్ 27:—వంగరాష్ట్రమున ప్రస్తుతము గవర్నరుగా నున్న సర్ జానుకెలుగారు సతీసుజీ ప్రత్యేకపు బండిలో డార్జిలింగునుండి నేటియుదయముననువచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

ఆంగ్లో యిండియన్

రాయబారులు

ఇంగ్లాండుకు బయలుదేరిరి

బొంబాయి, జూన్ 27:—ఆంగ్లో యిండియన్ అండు యూరపీయను సంఘముయొక్క అగ్ర్యత్తుడైన లెఫ్టినెంటు కలనల్ హెచ్. గిడ్నీయును ఆంగ్లో యిండియన్ రాయబారమునకు చెందిన సి. గిడ్నీయును నేడు ఇంగ్లాండుకు బయలుదేరిరి. తమ సంఘముయొక్క కష్టములనుగూర్చి బ్రిటిషు అధికారులకును బ్రిటిషు ప్రజలకును తెలియజేయుటయే రాయబారముయొక్క యుద్దేశ్యము. ఆంగ్లో యిండియనలవిద్యకొరకై సామ్యును వసూలుజేయుటకు వీరు కేసడాగూడ పోవచ్చును.

కలనల్ గిడ్నీగారిని ప్రశ్నింపగా ఆంగ్లో యిండియనులు సర్వ సులలో నున్న రైల్వే పరిపాలనలో మ పడుచున్న కష్టములను గూర్చి ఇండియా మంత్రితో చెప్పుటకే తాను ముఖ్యముగా నింగ్లాండు పోవుచున్నానని చెప్పెను. (అ.ప్రె.)

పురమాషీవనులుకు, పోకరపనులకు
సుప్రసిద్ధమైన నిలయము

బహుమానముగ గిన్నెలు, పండితులొటాలు, పలకరములలోను, పరిమాణము లందును మాతృదృష్టిగానున్నవి. ఇవిగాక సకలమైన వెండిసామానులు, బంగారు బహుమానపతకములు, డాలులు, సాదాఉంగరములు, కంపులు, పువ్వురాగములు చెక్కిన ఉంగరములుకూడ నున్నవి. సమము బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. యిదివరలో మావద్ద చేరముచేయనివారు ఒకదఫా చేయగోరెదము.

ఉమిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి

నగలవర్తకులు, కంవెనీ,
25, చై నాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

తుపాను బాధితులకు సహాయము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడలో తుపానువలన ఇండ్లు కూలిపోయిన బీదజనుల సహాయార్థము మ్యూనిసిపాలిటీవారు విడువల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టినారు. గవర్నమెంటువారు రెండువేలను, సర్వోంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీవారు మూడువేలను ఇచ్చెదరు. ఈ పదివేలతో మాయూరిబీదజనులకు చాలమట్టునను సహాయము చేయగలిగినదని చెప్పవచ్చును. ఇదిగాక కాంగ్రెసు కమిటీవారు శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి విరాళము రెండువందలతో కలిపి విడువందలు బీదలసహాయార్థమై వినియోగించెదరని తెలియుచున్నది.

సర్వోంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీవారు ఈ కృత్యమునందు జిల్లాలో పడునైదువేల సహాయముచేయ సంకల్పించినారు. ఉద్యోగస్థులద్వారానే గాక కాంగ్రెసుసంఘములద్వారా కూడా సహాయము చేయ నెంచి డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి పేర విడువందల రూపాయలకు చెక్కు సంతకము చేసినారు. అయితే దానిని వారు వినియోగించజాలవనియు, తమను కంట్రాక్టులను మోసపుత్తురనియు, సమ్మకము గల మనుష్యులు ఈకార్యము చేయుటకు తమ కగపడలేదనియు జవాబు వ్రాసెదరు. ఈ నీరసమైన జవాబును గూర్చి బెజవాడలో ఆర్. నూర్యనారాయణరావుగారు చెప్పగా, డాక్టరుగారు చెప్పినట్లు జిల్లాలో సమ్మకమైన మనుష్యులు లేకపోలేదనియు, అనేక మంది స్వార్థత్యాగముతో పనిచేయగలవారలు ఒకరిద్దరైనను ప్రతియోరియందును దొరకెక్కరనియు చెప్పగా, నూర్యనారాయణరావుగారు చాల సంతోషించిరి. ముఖ్యముగ మిరి తాలూకాలో పనిచేయగలవారు కావలెనని వారు చెప్పగా, కొడాలి ఆంజనేయశర్మగారిని శ్రీయుక్త కాశేశ్వరరావుపంతులుగారు పిలువనంటి పంగతిసందర్భములను చెప్పగ, వారు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి జవాబునకు నొచ్చుకొని ఈకార్యభావము సంతయు తామే వేసికొని తృప్తికరముగా పనిచేయుచుందు మని చెప్పిరి. నూర్యనారాయణగారు ఆంజనేయశర్మగారిని తోడుజేసికొని దివితాలూకాలో బీదలకు గుడిచెరుకు కావలసిన సామగ్రిని పంచి యిచ్చెదరు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము, బందరు

ఈ సంఘముయొక్క నూతనసభ్యుల సమావేశము గుడివాడ భజనసభా మందిరములో 3-7-1925 తేదీ ఆవగా క్రోధన సంవత్సర ఆపాదమాన ద్వాదశి శుక్రవారం పగలు 12 గంటలకు జరుగును అని యిదిసరికే ప్రకటించియున్నాము.

ఈసమావేశము మామూలుగా జరుగసమావేశమువలెగాక కొన్ని విషయములలో ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నది. లోగడ జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘముచే తొలగింపబడిన జిల్లాఖండర్బాద్దకార్యదర్శియు మిగతా సభ్యులకును, వారిచర్యల నెప్పటికప్పుడు ఖండించుచున్న జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘసభ్యులకును, అభిప్రాయభేదముల తొలగించి సఖ్యత కుదుర్చుటకు గాను, పూజనీయులకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘ పూర్వగృహ్యంతులను శ్రీయుక్త కొండె వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును, ప్రస్తుతాధ్యక్షులు శ్రీయుక్త బులుసు పాంబురా గ్రామము తదితర రాష్ట్రనాయకులును, ఈసభకు తప్పక వచ్చెదమని వాగ్దానము చేసియున్నాడు.

జాతిమతభేదములచే సంభించు కలహముల నడచుటయే దుర్బలముగా నున్న యిప్పుడు నాయకాశ్రయరలకును వారి యనుచరులకును భేదభావము కలుగుట గొప్పదురదృష్టము.

ఈ విషయమును గుర్తించి జిల్లాసంఘమునందు ఇకముందు సఖ్యతయు, ఏకభావమును కుదిర్చి, నూతన కార్యనిర్వాహకులయొక్క జయప్రథముగా జరుపుటకుగాను నూతనసభ్యులందరును తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

మరాఠీ-ఈ సభకు జిల్లాకాంగ్రెస్ సభ్యులగాక తదితర దేశాభిమానులు యావన్మండలము వచ్చి యిక్కుమందు జరుగవలసిన కార్యక్రమనిర్ణయమునందు పాల్గొనవచ్చు నని మనవిచేయుచున్నాను.

బందరు } భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు,
27-6-25 } (కార్యదర్శి)

సిక్కిక్కుగారి మరణము

హిందూయి, జూను 28:—హిందూయిలో ప్రస్తుతము పారిశ్రామికాధికారిగా పనిచేయుచున్న యల్. జి. సిక్కిక్కు. ఐ. సి. యస్. గారు నిన్నరాత్రి పెంటు జార్జి యాసుపత్రి, హృదయదోర్బల్యమునలన మరణించిరి. (అ. ప్రె.)

రాజమహేంద్రవర ప్రజల

కొక విజృంభి

రాజమహేంద్రవరములో నుమారు మాడుమానుల క్రిందల ప్రజాసంఘము మన పేర నొక సంఘము స్థాపింపబడిన విషయము మికందరకు విశేషమే. ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ మేమనగా వివిధ రాజకీయకక్షలకు చెందిన ప్రజలందరకు ఏకాగ్రత్యములగు విషయములందు ఆంద్రుల కలసి పనిచేసి తమ యిబ్బందులను గురించి సర్వప్రతియకొని ఆందోళన జరిపి ఆ యిబ్బందులను తొలగించుటకు ప్రయత్నించుట. ఈ సంఘము యొక్క యితరయోద్దేశ్యముల ప్రకారము మన చేతిపనుల నభివృద్ధి చేయుటకును, విద్యావ్యాపకము చేయుటకును, మన పట్టణము యొక్క ఆరోగ్యము నభివృద్ధిచేయుటకును, ప్రజల హక్కులను నిలబెట్టుటకును ఈసంఘము ఎల్లప్పుడు పాటుపడుచుండును. ఈసంఘము స్థాపింపబడి ఇప్పటికి మాడుమానులయినప్పటికి ఇంచువరకు నియమావళి తయారుచేయుటయందును, అట్టి యితర ఏర్పాటులను చేయుటయందును కాలహరణము జరిగినది. ఐన ప్పటికి మార్చి 25 వ తేదీని హిందూసమాజ ఆవరణలో మహారాజ శ్రీ భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారిచే "గ్రామ పునర్నిర్మాణము" గురించి అత్యుపయోక్తమగు ఉపన్యాస మిప్పింపబడెను. అటుపిమ్మట మే 1 వ తేదీని తాలూకాబోర్డు అగ్ర్యక్షపదవికి జిల్లాబోర్డు అగ్ర్యక్షులు తమ బిల్లునే నియమించుటయెడల ఈ పురజనుల అసమ్మతిని తెలియజేయుట కొక సభ గావింపబడెను. తిరిగి మే 10, 11, 12 తేదీలలో చురుగుగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును గురించియు అప్పటికి ప్రచారములో నున్న స్త్రీముప్రకారము రాజమహేంద్రవరములో కాలేజి మూయబడునోమో యని మనకు పుట్టిన భయమును గురించియు సభలను ప్రజాసంఘమువత్తమున జరిపి రాజమహేంద్రవరము యొక్క యోగక్షేమములను గురించి పనిచేయు సుదృఢమిచ్ఛిమి. ప్రస్తుతము ప్రచురింపబడిన బిల్లురిపోర్టునుబట్టి మాడగా మేము జరిపినసభ భోతముగ నైన నేమి తదుపరి ప్రతికల్లో జరిగిన ఆందోళనవలన నైన నేమి రాజమహేంద్రవరముగూడ నొక కేంద్రస్థానముగా నిశ్చయింపబడినది.

ఈసంఘమువంటి సంస్థలు బాగుగా పనిచేయవలెనన్నను, సంస్థలు చేసినపని ఫలం న్యుత్తి ము న ను రావలెనన్నను, అట్టి సంస్థలు బలవంతములగు నుండవలెను. అందులకు అంగ బలమును ధనమును రెండును ముఖ్యములు. ఈసంస్థ సభ్యులకు సంవత్సరమున కొకరూపాయి చందాగా నిశ్చయింపబడినది. సాలు కొకరూపాయి చొప్పున చెల్లించి ఈ సంఘమునందు సభ్యులై రాజమహేంద్రవరవాసులు కష్టపడి పనిచేయుచో అనేకలాభములు చేకూరవచ్చును. వేసవిపొయి ముసురువానలు ఆరంభమైనవి. తిరిగి కలరాజాష్యము మన గ్రామమున వాసమేర్పరచుకొనవచ్చును. గత సంవత్సరము పోటుకము మన పట్టణములో గావించిన కీడుకు మేర లేదు. ఈజాష్యములను గురించి ప్రజలకు బోధపరచి అవి రాకుండగ గాపాడుకొను ఉపాయములు, సుభ్రత మొనరైన విషయములనుగురించి ఉపన్యాసముల నిప్పించియు, కరపత్రములు వ్రాయించి ప్రచురించుటయు మొదలైన పనులన్నియైన జేయవలసియున్నది. ఈవిషయములలో ఈసంఘము మునిసిపలు సంఘమునకు సహాయభూతము గను అనవరమున్నచోట్ల విమర్శించి మునిసిపలు సంఘమునకు మంచిమార్గముల చూపించుటకును ఉపయోగింపవచ్చును.

ఈసంఘసభ్యులకు మరీయొకసదుపాయముగూడ గలదు. మహారాజశ్రీ న్యాపతి మల్లారావుపంతులుగారు గోక్షేత్రంధాలయములోని పుస్తకములను ఈసంఘసభ్యులకు ఉపయోగింపు కొనవచ్చునని గ్రంథాలయమును సంఘమున కిచ్చియున్నాను. గోక్షేత్రంధాలయముందు ఉన్న రాజకీయగ్రంథము లనేకములుగలవు. ఈవిషయములన్నియు రాజమహేంద్ర ప్రజలు బాగుగా నాలోచించి ఈసంఘములో సభ్యులుగా చేరి సంఘోద్దేశ్యముల నాచరణలో దృఢులగు తోడ్పడెదమనిగాక యని కోరుచున్నాను.

మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య,
సంయుక్తకార్యదర్శి.

విచిత్రమైన వార్త

దివితాలూకా వెంచేశ్వర్ల గ్రామమునకు సమీపమున నున్న చిరునోలులకులో పంచమస్త్రీకి ముగ్గురు ఆడపిల్లలు ఒక మగపిల్లవాడు (నలుగురు) జన్మించినారు. ఇప్పటికి మాతా శువులు క్షేమముగానేవున్నారు. యడవల్లి వేంకటేశ్వర్లు.

పానగల్లు రాజాగారి సంచారము

మదనపల్లి జాతీయకళాశాలను సందర్శించుట
మదనపల్లి, జూన్ 29:—జాతీయకళాశాలను సందర్శించుటకు గౌరవనీయులగు పానగల్లురాజాగారు కళాశాలకు వచ్చిరి. ప్రధానాచార్యులను (త్రిలోకీకరుగారు రాజాగారిని సన్మానించి కళాశాలను, ఉన్నతవిద్యాలయమును జూపెను. పురజనులు, విద్యార్థులు కళాశాల మేనుహాలునందు గ్రీక్రిరిసిపొయిరి.

త్రిలోకీకరుగారు మంత్రిగారిని సన్మానించిన పిదప గురుమూర్తిగారు విద్యార్థులతరపున మంత్రిగారికి హృదయపూర్వకమగు స్వాగతము నిచ్చి జాతీయవిద్యావిషయక వివరములను నక్కాజెంచెను. అనంతరములో దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడుననియు విద్యాసంఘముచే రెండుకొరకు సన్మానములు గావించుచున్నారనియు గురుమూర్తిగారు నుడివిరి. మదనపల్లి, ఆడగూరు, వారణాసియందు నీయబడుచున్నట్టిజాతీయ విద్యవలన బాలర శరీర, మానసిక, నైతికాభివృద్ధికి చాల అవకాశములు లభించుచున్నవనియు, విద్యార్థుల ఋజువర్తనము పెంపొందింపబడుచున్నదనియు గురుమూర్తిగారు నుడివిరి.

మంత్రిగారి సమాధానము

ప్రధానాచార్యుని, తక్కువగల అధ్యాపకులను మంత్రిగారు ప్రశంసించిరి. దివ్యజ్ఞానసంఘముచే స్థాపితమున సీసంధుచక్కగ నడుపబడుచున్నవనియు, డాక్టరు బిసెంటుమ్య కేరీయ విద్యావ్యాపకమునకు గాడమగునేవశే సెననియు మంత్రినుడివెను. విద్యావ్యాప్తికొర కామెగావించిన మహాప్రయత్నములను మదనపల్లికళాశాలయే చాటుచున్నది. అవకాశములో సీసంధుమనోకవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపనున్నదని వినుట కెంతయు మంత్రి సంతోషించెను. (అ. ప్రె.)

నర్సారావువేటదగ్గర ఘోరవివత్తు

రైలుఇంజన్ తాకుడువలన ఒక కుటుంబ మంతయు నాశనమగుట

25 విలేఖరి

26 వ తేదీ పట్టపగలు 2 గంటలవేళ రైలు, మీదుగా పోవుటచే జొన్న లగడ్డవాగువని తెలియదుగా నడుచుచున్న యొక కుటుంబమంతయు నాశనమైనది. ఈ ప్రాంతలాసియు మాలివలన జీవించు నొక మనుష్యుడు తన కుటుంబము న త్రవారింటినుండి తీసికొనివచ్చుచుండెను. ఆతనితో తనయు త్రయు కూడు సంపుటకై వచ్చుచుండెను. ఒక యాడుపిల్ల ఘూరు 2 వీడ్చెది. మరి యొక మగపిల్లవాడు. నాలుగేండ్లవాడు భార్యభర్తలను, త్రయు వచ్చుచుండగా జొన్న లగడ్డవాగు పూర్తిగా ప్రవహించు చుండుటచేతను యశవరమున పనులుండుటచేతను రైలునం తెనమీదుగా వాగును దాటుచుండిరి. ఇంతలో రెండుగంటలరైలు (మనుష్యులబండి) వచ్చుచుండినది. ఇంజనుద్రోవకు కేక వేసెనట గాని స్వల్పకాలములోనే వారు వంతెనను దాటుట కష్టమయ్యెను. ఇంతలో మగవాడు గట్టునుజేరియువాత్సల్యముచే నాత్మరక్షణవిశేషమునశింప వారలను త్వరగా తీసికొనివచ్చుటకై మరలబోయెను. ఇంజనువచ్చి వీరి నందర చిత్రవధ గావించినది. భార్య యొమ్మక్క కాముక్కకై యచ్చటనే నీపొయినది. మిగత నలుగురును బలమగుచెట్టులు తగిలియు కాలునెత్తులు విరిగియు నరసారావుపేట యాస్పత్రికి కొనిరాబడిరి. వారందరను 27 వ తేదీ మరణించిరి.

నిరుడుగూడ నిశ్చయముకాదు మరణించెను. రెండేండ్లక్రిందట వాగులో రైలుపడినప్పు డనేకులు చచ్చియుండిరి. అయ్యది ప్రమాదవశమున నడుమ తీయ జరిగినది. ఇది పట్టపగలే జరిగినది. యేదియొట్టున్నను యితరచోట్లవలె నివంతెనకును సక్కుచక్కల మార్గ మేర్పరుపనిచో నిట్టిమరణములు జరుగుట కాస్పదముగా నుండును. ఈవిషయమై రైల్వేయంతోగగములు శ్రేష్ఠనిహించెనరని నమ్ముచున్నాము.

8 దినముల వీర్యబంధు వి. పి. చార్జి
మందు 1-0-0 0-0-0

ఎంత బలహీనుడైనను పరుండులకు 1 గంట ముందుగా 1 మాత్ర తీసుకొని ఆద్యుతముగా వెంటనే శక్తి నిమ్మును, 8 దినములలో మూత్రముతో కలిపి గాని స్వల్పమును గాని పోయెడిశుక్లమును తక్షణం నిలుపును. పెగరోగము వల్లన దురభ్యాసములను నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపఱచి జన్మించి దురు దొర్బల్యమును పోగొట్టి నూతనశక్తి నిచ్చి సంతారమును మనభవింప జేయును. నపుంసకత్వమును ముడిమిని పోగొలి యావనమును కాపాడి పుంస్త్ర్యమును మోల్చింపు సిద్ధివధము. పరీక్షకునిలివి గొప్పగొప్ప యోగ్యతాపత్రము లందినది. పెద్ద సీసా 3-0-0. జాబులు రహస్యముగా నుంచబడును. అమృతరత్నాకరం, 45 బందరు వీధి. మదరాసు

అశ్వమేధము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియిట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిహా, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆంధ్రుల శి

Last Few Copies of

"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled

by the late Rantala Venkara Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each volume of about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.

Victoria Depot, Mylapore, Madras.

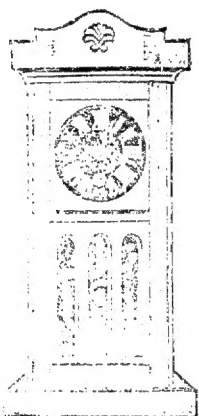
సవరముబంగారుతో చేయబడిన

రకంపాఠికానుశం, నెయివలు ౫^వ
నెయి, వ్యవస్థలు కాంగరాలు
వ్యవస్థా నలు, పండినామానులు,
పానుమతి నోపంపకు శాస్త్రమైన

ఇండియన్ జ్యూవలరిమార్టు, నగర్తవేల, బెంగళూరుసిటీ.

ఎల్లరకును ఉపయోగకరమగు

యీ గణాంకములు జన్మనీలకమునుండి తెల్పించబడి అతి ముంపున వార్తనర్ లేను అను
 బాబువైపుననుండి తెలియబడి, కారమునకు సరైనవిగాయిన బాబును. యీ బాబుగణాంకములు,
 ఆదేశము పొందెనానె, యోగ్యతా ప్రమాణము యిచ్చియున్నది. ప్రతియింట యుండును. కచ్చే
 కలలోను యుండును ఆదేశము. పం. 1 క్రి. 7-0-0.

విభాగము:—

కష్టము వాచికంబైనది. తనముపై 265 ముద్రాను.

మనా త్ర కో శ వ్యా థు లు - ఒక ప్రైవేట్ లిటరేచరు

U R E S O L (యురిసాల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కావ్ సల్పు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హాపులందు, యితర దుకాణములందు శిక్ర హామునకు వొరడును.

ప్రాప్త్యైకము కావలసినవారు ఈ దిగువ విహిసమునను వ్రాయవలెను.

* C. T. Harl & Co. 46, Singarachari Street Triplicane Madras

సర్వస్వతీర్థవచనక్రిస్టరాజమందిరీ

సూత్రసయంత్రము.

మేజురము చచ్చినవారి నమ్మకమును తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరబిక్-ఇంగ్లీషు-లో గ శబ్దములు మొదలగునవి ము దింపబడును.

అమరు హాసము

1725

కర్మములు

చేతను

శుభ లేఖలు

ఆధారమును బాగులు

పలురంగుల వాల్ పేషరు

చక్కగా సరసమగుధరలకు

సకాలమున ముదిరిపబడును

గ్రంథములలోని కుడయు క్కము లగుబొమ్మలు అనగా ఎం గేవింగునలు పక్కగా తయారు చేయబడును.